

PATVIRTINTA
Elektrėnų savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus
įsakymu Nr. V-1.1.- 09, 2021-03-31

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA



Vievio miesto filialo nuotrauka

P a r e n g ė
direktoriaus pavaduotoja Kristina Partikienė
tel.: 8 672 89618, el. p.: kristina.partikiene@esvb.lt
Draugystės g. 2, LT-26110, Elektrėnai

<http://biblioteka.elektrenai.lt/>  

TURINYS

ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS / 3 psl.

VADOVO ŽODIS / 4 psl.

BIBLIOTEKOS VEIKLOS TIKSLŲ 2020 METAIS ĮGYVENDINIMAS / 6 psl.

I. BIBLIOTEKŲ tinklas ir paslaugų PRIEINAMUMAS / 8 psl.

1. Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas / 8 psl.

2. Atviros lankytojams valandos / 8 psl.

3. Nestacionarinis aptarnavimas / 9 psl.

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas / 9 psl.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA / 11 psl.

1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose / 11 psl.

2. Fizinį vartotojų sudėtis / 11 psl.

3. Kiekvienos skaitytojų grupės naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė / 12 psl.

III. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS / 15 psl.

1. Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį / 15 psl.

2. Bendroji renginių charakteristika / 15 psl.

3. Parodos / 15 psl.

4. Žodiniai ir kompleksiniai renginiai / 16 psl.

5. Virtualūs renginiai / 17 psl.

6. Edukaciniai užsiėmimai / 18 psl.

7. Mokymai gyventojams ir bibliotekos vartotojams / 18 psl.

IV. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA / 20 psl.

1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs apsilankymai / 20 psl.

2. Elektroninio katalogo kūrimas / 20 psl.

3. Naudojimosi leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino paslaugomis / 20 psl.

4. Duomenų bazių panaudojimas / 20 psl.

5. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus / 21 psl.

6. Naudojimosi interneto paslaugomis / 21 psl.

7. Socialinių tinklų panaudojimas / 22 psl.

V. ROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS / 23 psl.

1. Projektai / 23 psl.

2. Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose / 25 psl.

VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ / 26 psl.

1. Bibliotekos viešinimas / 26 psl.

2. Atstovavimas ir partnerystė / 27 psl.

VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS / 28 psl.

1. Dokumentų fondas / 28 psl.

2. Dokumentų gautis / 29 psl.

3. 2020 metų lėšos dokumentams įsigyti / 33 psl.

4. Kraštotyros dokumentų fondas ir jo panaudojimas / 34 psl.

5. Informacinių dokumentų fondas / 34 psl.

6. Regėjimo negalią turintiems vartotojams skirtas fondas / 34 psl.

7. TBA / 35 psl.
 8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo / 35 psl.
 9. Dokumentų fondo apsauga / 36 psl.
 10. RFID technologijų panaudojimas fondui tikrinti / 36 psl.
 11. Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje / 37 psl.
 12. Vartotojų negražintų dokumentų išieškojimo būdai, šio darbo rezultatai, problemos / 37 psl.
 13. Dokumentų skaitmeniniams / 37 psl.
- VIII. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA / 38 psl.
1. Tyrimai / 38 psl.
 2. Metodinė veikla / 38 psl.
- IX. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS / 39 psl.
1. Bibliotekos organizacinė struktūra / 39 psl.
 2. Skyrių funkcinė atsakomybė / 39 psl.
 3. Bendroji darbuotojų charakteristika / 40 psl.
- X. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ / 43 psl.
- XI. FINANSAVIMAS / 44 psl.
1. Biudžetas / 44 psl.
 2. Išlaidos dokumentams įsigyti / 45 psl.
- XII. IŠVADOS / 46 psl.

ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

ESVB – Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka
fiz. vnt. – fizinis vienetas
KM – Kultūros ministerija
KF – kaimo filialas
LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
lit. - literatūra
MF – miesto filialas
n. pav. - nauji pavadinimai
pav. – pavadinimas
PĮ – programinė įranga
proc. – procentas
suaug. - suaugusiųjų
SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
VB – viešoji biblioteka

VADOVO ŽODIS

Bibliotekos vaidmuo prisidedant prie visuomenės švietimo, teisės į įvairiapusę informaciją, kritinio mąstymo puoselėjimo bei ugdymo tampa itin aktualus laikmetyje, kuriame plinta didelis dezinformacijos kiekis, tyro abejonės ir nepasitikėjimas pasauline mokslinė pažanga, visuotinai pripažintomis tiesomis. Šiandieninėje visuomenėje išryškėja kritinio mąstymo ir adekvataus informacijos vertinimo stokos problema. Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, kaip išsilavinusios ir informaciją vartojančios visuomenės kūrimo proceso dalyvė, skleidžia bendruomenei žinias, informaciją ir patirtį, fiksuojamą įvairiuose informacijos šaltiniuose, plečia akiratį siūlydama naujųjų technologijų priemonėmis grįstas paslaugas ir edukacijas. Taip pat prisideda prie bendruomenės skaitmeninio raštingumo lygio kėlimo, organizuoja ir įprastines, tradicines veiklas bei edukacines programas. Tokiu būdu neatlygintinai padeda užtikrinti kokybišką ir kūrybišką skaitančio Elektrėnų savivaldybės gyventojų ar svečio laisvalaikį bei patenkinti jų žingeidumą.

Tačiau Elektrėnų savivaldybėje veikiančios viešosios bibliotekos 2020 m. patyrė įvairių iššūkių savo įprastinėse veiklose. Pandemijos sukaustytas pasaulis padiktavo naujas paslaugas skaitytojams, pavyzdžiui, veiklų ir jų viešinimo skaitmenizaciją, labiau svarbi tapo knygnešystės veikla, kuomet stengiantis apsaugoti skaitytojų sveikatą įvairūs leidiniai buvo ar yra pristatomi tiesiai skaitytojui į namus. Nežinomybė dėl viruso ir jo galimų grėsmių keitė skaitytojų įpročius (užsakymai buvo retesni, bet imta daugiau knygų vienu metu), kito ir kiti statistiniai rodikliai (daugelis į neigiamą pusę). Pasaulio pokyčių pamokų padiktotas persiorientavimo procesas turėjo ir turi būti greitas ir atitinkantis visas kintančias sąlygas.

Veiklos planai kito - buvo atšaukiami renginiai, edukacijos, koncertai ir susitikimai su autoriais. Tradicinės paslaugos negalėjo būti teikiamos, todėl tas, kurias įmanoma buvo stengiamasi skaitmenizuoti. Kaip bebūtų, biblioteka prisitaikė prie pokyčių. Bibliotekos darbuotojai teikdami projektines paraiškas gavo finansavimą iniciatyvoms, kurių nauda ypatingai reikšminga tampa skaitmenizuojant bibliotekos paslaugas ir įvairinant informacijos apie Elektrėnų kraštą pateikimo formas. Projektų dėka buvo sukurtas virtualus turas po vieną gražiausių Lietuvos kaimų – Grabijolus bei istoriografiniai video filmai apie Elektrėnų krašto kultūros paveldo objektus.

ESVB personalas turėjo gilinti ir stiprinti savo skaitmenines kompetencijas, keisti darbo organizavimo principus, keisti metodus bendraujant ir bendradarbiaujant su savo nuolatiniais "lankytojais". Pokyčiai veiklos organizavime iššaukė ir naujų metodų taikymą, kuris buvo lydimas nesusipratimų ir atradimų, naujų iššūkių bendravimui, bendradarbiavimui, kitokiam kolegų pažinimui, bei atskaitomumui bibliotekos darbo procese. Išbandymai, tikriausiai kaip ir daugelio kitų lanksčių ir besikeičiančių organizacijų, mūsų bibliotekos buvo įveikti.

Bibliotekos knygų fondai vasaros metu neplanuotai ir gana per trumpą laiką turėjo būti papildyti suma, kuri prilygsta net dvejoms trečiosioms visų planinių lėšų skirtų dokumentams įsigyti 2020 m. Šis iš anksto neplanuotas fondų pagausėjimas buvo didelis iššūkis tobulai įveiktas bibliotekos darbuotojų. Pokyčių laikotarpiu kitu svarbiu iššūkiu tapo biudžeto vykdymo, bibliotekos veiklų, darbuotojų darbo sąlygų bei skaitytojų aptarnavimo kokybės užtikrinimas. Pavyzdžiui, naujos pasikeitusios darbo sąlygos pareikalavo ir naujų darbo formos sprendimų diegiant informacines technologijas, kurių įsigijimo iš anksto suplanuotame biudžete nebuvo numatyta. Reikia paminėti, kad Elektrėnų savivaldybė 2020 m. buvo skyrusi lėšų ESVB automobilio įsigijimui, kurį ataskaitinių metų pabaigoje biblioteka ir įsigijo. Įsigytas automobilis tapo svarbi priemonė naujoms ir planuojamoms veikloms ir iniciatyvoms, plečiant gausėjančias Elektrėnų savivaldybėje išsibarsčiusių viešųjų bibliotekų paslaugas.

Modernizuojant, plečiant, gerinant ir užtikrinant viešosios bibliotekos paslaugas Elektrėnų savivaldybės žmonėms turime didinti savo veiklų efektyvumą, daugiau bendradarbiauti su įvairiomis organizacijomis ir pačiais Elektrėnų savivaldybės gyventojais - gerbiamais ir mylimais mūsų skaitytojais.

dr. Rokas Gulbinas

BIBLIOTEKOS VEIKLOS TIKSLŲ 2020 METAIS ĮGYVENDINIMAS

Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos misija – skatinti bendruomenės skaitymą, žinių visuomenės kūrimą, rūpintis jos švietimu, užtikrinant saviraiškos laisvę, teisę gauti informaciją, suteikiant galimybę visiems ir kiekvienam Elektrėnų savivaldybės gyventojui naudotis viešosios bibliotekos ir jos filialų informaciniais ištekliais, dokumentų fondais ir sukauptais krašto kultūros paveldo šaltiniais, racionaliai panaudojant turimus finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos vizija – viešoji biblioteka – patraukli, saugi ir patogi darbui, saviraiškai, poilsiui ir mokymuisi, skirta įvairaus amžiaus ir socialinių grupių žmonėms.

2020 m. veikla buvo vykdoma atsižvelgiant į šiuos tikslus bei uždavinius:

1 tikslas. Formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, didinti kultūrinių renginių prieinamumą.

Siekdama tikslo biblioteka įgyvendino šiuos uždavinius:

- ✓ organizavo įvairaus pobūdžio tradicinius renginius, parodas, edukacijas;
- ✓ organizavo virtualius renginius bei parodas;
- ✓ naujas knygas bei bibliotekos paslaugos pristatė bibliotekos svetainėje, bibliotekos Facebook puslapyje bei Instagram paskyroje, vietinėje spaudoje;
- ✓ nuolat viešino knygų užsakymo bei rezervavimo per elektroninį katalogą paslaugą;
- ✓ susitikimus su skaitytojais organizavo per ZOOM platformą.

2 tikslas. Kaupti, tvarkyti ir saugoti universalų dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius.

Siekdama tikslo biblioteka įgyvendino šiuos uždavinius:

- ✓ sistemingai komplektavo bibliotekos vartotojų poreikius atitinkančius spaudinius ir kitus dokumentus;
- ✓ vykdė dokumentų atranką, nurašė aktualumą praradusius, susidėvėjusius dokumentus;
- ✓ užtikrino dokumentų fondų apsaugą;
- ✓ sukūrė viešai prieinamą pageidavimų formą, kurios pagalba skaitytojai gali išreikšti savo norus papildant bibliotekų fondus – taip kuriamas atgalinis ryšys su bendruomene ir tiesiogiai atsižvelgiama į jos poreikius.

3 Tikslas: užtikrinti Elektrėnų krašto kultūros paveldo kaupimą, saugojimą ir sklaidą.

Siekdama tikslo biblioteka įgyvendino šiuos uždavinius:

- ✓ kaupė ir saugojo dokumentinį kultūros paveldą;
- ✓ rinko medžiagą apie savo krašto kūrėjus;
- ✓ kūrė bibliografinius kraštotyrimus aprašus;
- ✓ skaitmenino savo krašto kultūros paveldo dokumentus;
- ✓ viešino ir populiarino kraštiečių kūrybą;
- ✓ organizavo literatūrinius renginius - susitikimus su kraštiečiais;
- ✓ įgyvendino projektines kultūros paveldo objektų įamžinimo bei viešinimo veiklas.

4. Tikslas **Kurti ir plėtoti elektronines bibliotekos paslaugas, tobulinti gyventojų kompiuterinio raštingumo įgūdžius.**

Siekdama tikslo biblioteka įgyvendino šiuos uždavinius:

- ✓ teikė viešą interneto prieigą visose savivaldybės bibliotekose;
- ✓ gilino vartotojų kompiuterinio raštingumo žinias, organizavo kompiuterinio raštingumo mokymus;
- ✓ pristatė ir viešino prenumeruojamas elektronines duomenų bases;
- ✓ sudarė sąlygas naudotis programuojamais robotikos rinkiniais, bepilotėmis skraidyklėmis, kūrybiniu paketu, skirtu nuotraukų ir video failų apdorojimui.

5. Tikslas: **Kelti darbuotojų kvalifikaciją, formuoti teigiamą bibliotekininko įvaizdį.**

Siekdama tikslo biblioteka įgyvendino šiuos uždavinius:

- ✓ informavo visuomenę apie bibliotekos veiklą, viešino bibliotekos paslaugas;
- ✓ skatino darbuotojus mokytis ir tobulėti;
- ✓ siekiant paslaugų suteikimo kokybės gerinimo diegiama vieno langelio principo aptarnavimo galimybė bibliotekoje;
- ✓ vasaros metu bibliotekos skaitykla buvo įkurdinama nešiojamoje palapinėje įvairiose Elektrėnų miesto erdvėse;
- ✓ keičiant bibliotekos struktūrą siekė efektyvaus valdymo;
- ✓ ugdė darbuotojų skaitmeninio raštingumo gebėjimus siekiant gerinti elektroninių paslaugų kokybę skaitytojams.

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas

ESVB sistemą sudaro 12 bibliotekų: Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, Vievio miesto filialas ir 10 kaimo filialų: Abromiškių, Balceriškių, Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Pakalniškių, Pastrėvio, Semeliškių. 2020 m. Vievio miesto filialas persikėlė į naujas modernias patalpas adresu Trakų g. 7, Vievis.

Remiantis išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020-12-31 Elektrėnų savivaldybėje gyveno 24103 gyventojai (111 daugiau nei 2019 m.), Elektrėnų savivaldybės bibliotekų 2020 m. tinklo prieinamumo koeficientas – 2008, vienai savivaldybės bibliotekai vidutiniškai tenka 2008 gyventojai.

Elektrėnų savivaldybės teritorija išlieka suskirstyta į 8 seniūnijas: Elektrėnų, Vievio, Kietaviškių, Semeliškių, Pastrėvio, Gilučių, Kazokiškių, Beižionių. Elektrėnų seniūnijoje yra įsikūrusios 2 bibliotekos: Elektrėnų centrinė biblioteka ir Abromiškių filialas, Vievio seniūnijoje – 3 bibliotekos: Vievio, Balceriškių ir Pakalniškių, visose kitose seniūnijose yra po 1 biblioteką.

Problema – labiau nutolusių kaimų (Lazdėnų, Panerių, Strėvininkų) gyventojų galimybės pasinaudoti bibliotekų paslaugomis yra ribotos, kadangi artimiausia biblioteka yra nutolusi per 8 km.

2020 m. Elektrėnų savivaldybės viešųjų bibliotekų tinkle buvo sutelkta 28,47 proc. gyventojų. Elektrėnų centrinėje bibliotekoje lankėsi 31,47 proc. Elektrėnų miesto gyventojų, Vievio mieste – 27,55 proc. Vievio miesto gyventojų, kaimo filialuose vidutiniškai lankėsi 24,54 proc. visų kaimo gyventojų. Palyginti su 2019 metais, visos savivaldybės gyventojų sutelktumo rodiklis sumažėjo 6,37 proc. Elektrėnų miesto gyventojų sutelkimo rodiklis sumažėjo 4,9 proc., Vievio miesto filialo gyventojų sutelkimo rodiklis sumažėjo net 18 proc., kaimo filialų gyventojų sutelkimo rodiklis sumažėjo mažiausiai, tik 1,7 proc. Drįstame teigti, kad didžiausią įtaką gyventojų sutelkimo procento mažėjimui turėjo COVID-19.

2. Atviros lankytojams valandos

Viešoji biblioteka ir padaliniai dirbo vadovaudamiesi Elektrėnų savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 23 d. sprendimu „Dėl Elektrėnų savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų darbo laiko suderinimo” Nr. V. TS – 170 bei 2017 m. rugsėjo 27 d. sprendimu „Dėl Elektrėnų savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 23 d. sprendimo Nr. V. TS-170 „Dėl Elektrėnų savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų darbo laiko suderinimo” dalinio pakeitimo” Nr. V.TS – 192.

Elektrėnų viešoji biblioteka lankytojams atvira pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 iki 19 val., šeštadieniais nuo 8 iki 15 val. 2020 m. Elektrėnų viešoji biblioteka buvo atvira lankytojams 253 dienas.

Vievio miesto filialas atviras lankytojams pirmadieniais-penktadieniais nuo 11 iki 19 val., šeštadieniais nuo 10 iki 16 val. Vievio miesto filialas 2020 m. buvo atviras lankytojams 172 dienas. Vievio miesto filialas nuo 2020 m. spalio 6 d. neaptarnavo skaitytojų, kadangi biblioteka buvo perkeliama į naujas patalpas adresu Trakų g. 7, Vievis.

Visi kaimo filialai, išskyrus Gilučių filialą, atviri lankytojams pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 iki 18 val., Gilučių filialas – antradieniais-šeštadieniais nuo 9 iki 18 val.

Kiekvienoje ESVB tinklo bibliotekoje lankytojai gali naudotis ne tik stacionariais kompiuteriais su interneto ryšio, bet taip pat ir nemokamu WIFI. Elektrėnų centrinėje bibliotekoje nemokamais kompiuteriais ir WiFi lankytojai gali naudotis 6 dienas per savaitę (57 val.), Vievio miesto filialas taip pat atviras 6 dienas (46 val.), kaimo filialai skaitytojus aptarnauja 5 dienas (40 val.) per savaitę.

	Vidutinis darbo valandų skaičius per savaitę	Vidutinis darbo dienų skaičius metuose
Elektrėnų VB	57	253
Vievio MF	46	172
KF	40	199
Viso ESVB	42	201

Vievio miesto filialas 2020 m. aptarnavo skaitytojus tik 172 dienas, kadangi nuo spalio 6 d. kėlėsi į naujas patalpas, ataskaitiniais metais nuo spalio 6 d. iki gruodžio 31 d. Vievio biblioteka neaptarnavo lankytojų.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Gyventojus, turinčius judėjimo negalią ar dėl kitų priežasčių negalinčius atvykti į biblioteką, nestacionariai aptarnauja knygnešiai. Knygnešiai – bibliotekos bičiuliai, dažniausiai skaitytojai, padedantys bibliotekos darbuotojams aptarnauti skaitytojus, kurie negali atvykti į biblioteką.

Knygnešystė

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.
Elektrėnų VB	16	34	16	35	564	731
Vievio MF	14	17	13	17	379	304
KF	46	47	55	59	2282	2755
Viso ESVB	76	98	84	111	3225	3790

2020 m. bibliotekininkams talkino 76 knygnešiai (22 mažiau nei 2019 m.). Daugiausiai knygnešių tarp kaimo filialų turi Kietaviškių filialas – 11.

Kaimo bendruomenės nariai palaiko labai artimus santykius, todėl labai dažnai kaimo filialų darbuotojai patys neša knygas savo neįgaliems ar senyvo amžiaus kaimynams.

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Teikiant paslaugas neįgaliesiems, bendradarbiaujama su Elektrėnų krašto neįgaliųjų sąjunga, Paramos šeimai tarnyba, Elektrėnų savivaldybės socialinės paramos skyriumi ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis. Neįgaliuosius ir senyvo amžiaus žmones mielai aptarnauja knygnešiai bei socialiniai darbuotojai, neretai knygas neįgaliems kaimynams neša ir bibliotekų darbuotojai.

2020 m. Vievio miesto filialas persikėlė į naujas, judėjimo negalią turintiems asmenims pritaikytas patalpas. Pakalniškių kaimo filialas, įsikūręs antrame pastato aukšte vis dar nėra pritaikytas judėjimo negalią turintiems asmenims.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose

2020 m. Elektrėnų SVB paslaugomis naudojosi 6863 registruoti vartotojai – 28,5 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų (2019 m. – 8356 vartotojai), iš jų 1494 vaikai iki 14 metų (2019 m. – 1898). Per 2020 metus visoje ESVB sistemoje užsiregistravo 641 naujas bibliotekos vartotojas (2019 m. – 886). Per visą ESVB istoriją tokio didelio vartotojų skaičiaus mažėjimo nebuvo užfiksuota. Tačiau kritus bendram vartotojų skaičiui, išaugo vartotojų, besinaudojančių elektroninėmis paslaugomis skaičius. 2020 m. lyginant su 2019 m. naujų vartotojų, užsiregistravusių per bibliotekų elektroninių paslaugų portalą – www.ibiblioteka.lt skaičius padidėjo dvigubai (2020 m.- 45 nauji vartotojai, 2019 m.- tik 22 nauji vartotojai). Karantino sukelti ribojimai paskatino žmones daugiau naudotis elektroninėmis paslaugomis.

2. Fizinį vartotojų sudėtis

Vartotojų skaičius

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Vartotojų skaičius 2020 metais			Vartotojų skaičius 2019 metais			Skirtumas (Iš viso)
	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	
Elektrėnų VB	3698	3335	363	4221	3726	495	-523
Vievio MF	1218	1132	86	2049	1869	180	-831
KF	1947	1755	192	2086	1875	211	-139
ESVB	6863	6222	641	8356	7470	886	-1493

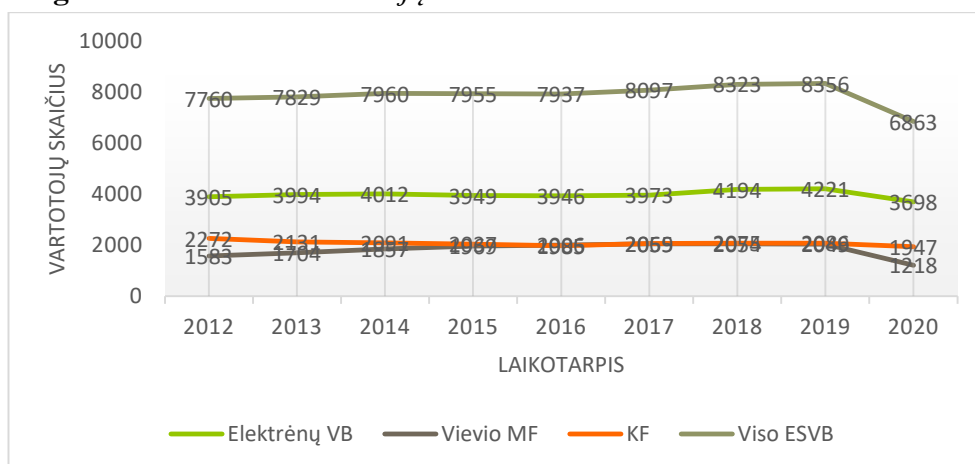
2020 m. dėl pasaulinės pandemijos bibliotekos daugiau nei 4 mėn. dirbo bekontakčiu būdu, neįleisdamos lankytojų į bibliotekas, dėl šios priežasties pastebime vartotojų skaičiaus mažėjimą. Be karantino sukeltų ribojimų vartotojų skaičiaus mažėjimą lėmė ir Vievio miesto filialo laikinas uždarymas 2020-10-04 dėl persikėlimo į naujas patalpas.

Vartotojų sudėties pokyčiai

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.			2019 m.			Skirtumas		
	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų
Elektrėnų VB	3698	3015	683	4221	3320	901	-523	-305	-218
Vievio MF	1218	872	346	2049	1533	516	-831	-661	-170
KF	1947	1482	465	2086	1605	481	-139	-123	-16
ESVB	6863	5369	1494	8356	6458	1898	-1493	-1089	-404

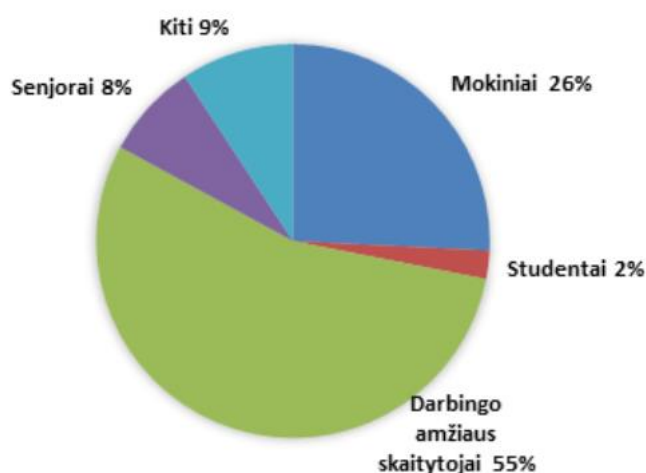
Diagrama Nr.1. ESVB vartotojų kaitos dinamika 2012-2020 m.



Analizuojant laikotarpį nuo 2012 m. matome, kad vartotojų skaičiaus mažėjimas visoje ESVB sistemoje 2020 m. yra ypatingai žymus.

Diagrama Nr.2. ESVB vartotojų pasiskirstymas pagal grupes.

VARTOTOJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GRUPES



Didžiausią dalį vartotojų sudaro darbingo amžiaus skaitytojai, net 55 proc., mokiniai – 26 proc., senjorai – 8 proc.

3. Kiekvienos skaitytojų grupės naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė

Apsilankymų skaičius ir lankomumas
 (Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Apsilankymų skaičius		Skirtumas	Lankomumas		Skirtumas
	2020 metai	2019 metai		2020 metai	2019 metai	

Elektrėnų VB	29369	52396	-23027	7,94	12,41	-4,47
Vievio MF	13659	30393	-16734	11,21	14,83	-3,62
Viso KF	33057	51733	-18676	16,98	24,80	-7,82
ESVB	76085	134522	-58437	11,09	16,10	-5,01

Lyginant su 2019 m. apsilankymų ESVB skaičius 2020 m. sumažėjo net 43 proc., bibliotekos daugiau nei 4 mėn. neįsileido skaitytojų į savo fondus bei skaityklas, tai drastiškai sumažino bibliotekų lankomumo rodiklį.

2020-ųjų metų laikotarpiu, kai bibliotekos aptarnavo skaitytojus bekontakčiu būdu (4 mėn.) ir dėl pandemijos neįsileido skaitytojų į skaityklas, dokumentų išduotis vietoje tapo neįmanoma, todėl Elektrėnų SVB pradėjo savo skaitytojams į namus išdavinėti ne tik knygas ir žurnalus, bet taip pat ir laikraščius bei stalo žaidimus.

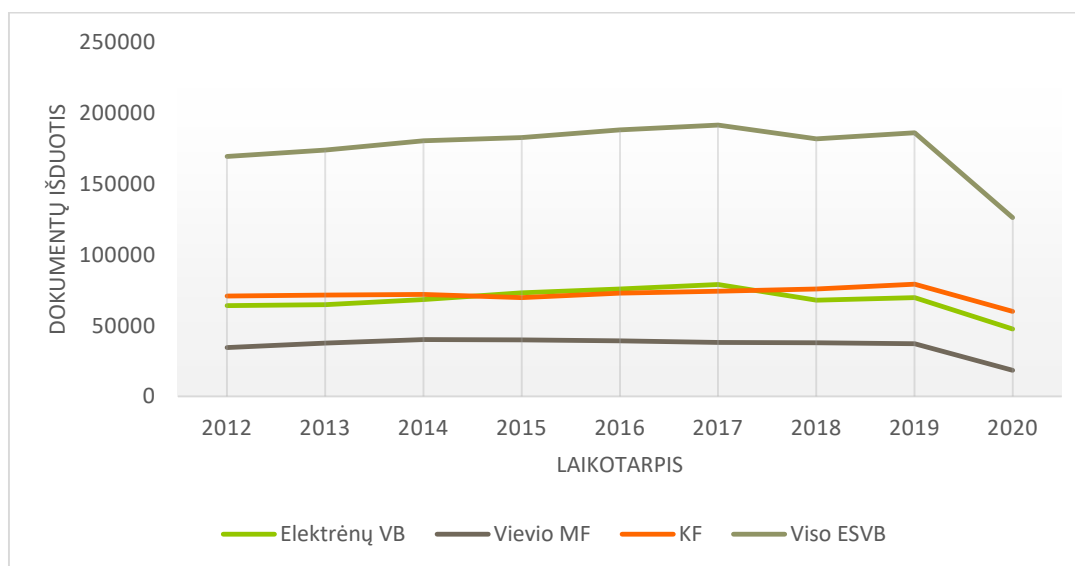
Dokumentų išduotis į namus ir vietoje

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Išduotis į namus (fiz. vnt.)		Skirtumas	Išduotis vietoje (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2020 metai	2019 metai		2020 metai	2019 metai	
Elektrėnų VB	40405	52937	-12532	7245	16772	-9347
Vievio MF	10503	18267	-7764	7967	18865	-10898
KF	42031	45482	-3451	18046	33601	-15555
ESVB	92939	116686	-23747	33258	69238	-35980

Palyginus su 2019 metais, dokumentų išduotis į namus sumažėjo 20,35 proc., o išduotis vietoje net 51,9 proc.

Diagrama Nr.3. ESVB dokumentų išduoties dinamika 2012-2020 m.



Dokumentų išduotis 2020 m. krito iki žemiausios ribos (lyginant nuo 2012 m.), o lyginant 2020 m. išduotį su 2019 m. sumažėjimas yra 32,1 proc.

Grožinės lit., šakinės lit. ir periodinių leidinių išduotis

	Grožinės lit. Išduotis (be periodikos)		Šakinės lit. Išduotis (be periodikos)		Periodinių leidinių išduotis	
	Fiz. vnt.	% nuo knygų ir kt. dokumentų	Fiz. vnt.	% nuo knygų ir kt. dokumentų	Fiz. vnt.	% nuo viso fondo
Elektrėnų VB	31234	77,7	8937	22,3	7479	15,7
Vievio MF	8744	87,0	1288	13,0	8438	46,0
KF	31630	88,9	3966	11,1	24481	40,7
ESVB	71608	83,4	14191	16,6	40398	23,7

Analizuojant grožinės, šakinės ir periodinės literatūros išduotį jaučiamas skirtumas tarp centrinės bibliotekos ir filialų. Daugiausiai šakinės literatūros yra išduodama centrinėje bibliotekoje, filialuose susidomėjimas šakine literatūra gana mažas. Tuo tarpu periodikos poreikis filialuose žymiai didesnis nei centrinėje bibliotekoje.

Skaitomumo rodiklis

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Skaitomumas		Skirtumas
	2020 metai	2019 metai	
Elektrėnų VB	12,9	16,5	-3,6
Vievio MF	15,2	18,1	-2,9
KF	30,9	37,9	-7,0
ESVB	18,3	22,3	-4,0

Skaitytojų poreikiai. Dažniausiai skaitytojai bibliotekoje ieško naujų, ką tik išleistų knygų, ypač grožinės literatūros kūrinių, bestselerių, mėgstami yra lietuvių autorių kūriniai, knygos, dalyvaujančios Metų knygos rinkimuose, taip pat skaitoma psichologinė, istorinė literatūra. Skaitytojai vis labiau naudojami knygų rezervavimo bei užsakymo per elektroninį katalogą paslauga. Per 2020 metus visoje ESVB sistemoje buvo užsakyti 843, rezervuoti 548 dokumentai. Palyginus su 2019 metais rezervacijų padaugėjo 79 proc., užsakymų 2019 metais dar neturėjome.

Skirtingos skaitytojų grupės labiau linkę naudotis ir skirtingomis bibliotekų paslaugomis. Vaikams ir jaunimui aktualiausios paslaugos: knygų skolinimas, WIFI, kompiuteriai, edukacijos. Vyresnio amžiaus skaitytojai mielai skolinasi knygas, naudojami Periodikos skaityklų paslaugomis, dalyvauja kompiuterinio raštingumo mokymuose, lankosi literatūrinuose renginiuose. Knygas per elektroninį bibliotekos katalogą užsako ar rezervuoja jaunesnio amžiaus skaitytojai, vyresnio amžiaus skaitytojai karantino metu knygas užsisakydavo dažniausiai skambindami telefonu.

III. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

1. Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį

Planuojant 2020 m. renginius atsižvelgėm į Seimo nutarimus, kuriais remiantis šie metai buvo Seimo paskelbti Tautodailės metais, Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metais, UNESCO Pasaulio paveldo metais, Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais, Eugenijos Šimkūnaitės metais, taip pat didelį dėmesį skyrėme jubiliejiniams datoms paminėti – 2020 metais Elektrėnų savivaldybė šventė 20-metį, o Elektrėnų miestas – 60-metį, Vievio biblioteka – 80-metį, Pakalniškių biblioteka – 75-metį. Bibliotekose didelį dėmesį skiriame rašytojų bei kraštiečių kūrėjų jubiliejams paminėti, naujų knygų pristatymų organizavimui. Taip pat organizuojame literatūrines parodas, skirtas valstybinėms šventėms paminėti.

2. Bendroji renginių charakteristika

2020 m. buvo ypatingi tuo, kad dėl COVID-19 tradicinius renginius ir parodas pakeitė virtualūs susitikimai, edukacijos, transliacijos youtube ar facebook bei susitikimai ir okymai per ZOOM / MS Teams platformas, virtualios parodos ir pan. Tradicines darželinukų pažintis su biblioteka pakeitė skaitmeninės, biblioteka su Elektrėnų savivaldybės darželiais bendravo per virtualiai, susitikimų metu darželinukai susipažino su biblioteka, Vaikų literatūros skyriumi, vaikiškomis knygelėmis, bendravo su Vaikų literatūros skyriuje dirbančiomis bibliotekininkėmis. Didelė dalį tradicinių renginių pakeitė renginiai, transliuojami per bibliotekos Facebook puslapį, nemažai tradicinių parodų pakeitė virtualios.

Renginiai

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Renginiai								Renginių lankytojų skaičius		Renginių pokytis	Lankytojų pokytis
	Iš viso		Kompleksiniai		Žodiniai		Vaizdiniai					
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019		
Elektrėnų VB	306	450	36	105	43	75	227	270	6156	8971	-47%	-45%
Vievio MF	74	145	11	14	22	54	49	77	3469	8931	-95%	-157%
KF	446	552	70	110	88	175	288	267	6546	9807	-23%	-49%
Viso ESVB	826	1147	117	229	153	304	564	614	16171	27709	-38%	-71%

2020 m. ESVB iš viso organizavo 826 renginius, t.y. 38 proc. mažiau nei 2019 m., o ir juose apsilankė 71 proc. lankytojų mažiau nei 2019 m. Renginių mažėjimą lėmė karantinas ir bibliotekinių paslaugų ribojimai.

3. Parodos

Parodų rengimas bibliotekose - viena iš senųjų tradicijų. Galima išskirti keletą parodų grupių, kurios 2020 metais labiausiai patraukė vartotojų dėmesį: tai personalinės parodos, skirtos įvairiems rašytojų, kūrėjų, kultūros žmonių jubiliejams paminėti bei teminės, skirtos valstybinėms ir kalendorinėms šventėms bei jų tradicijoms apžvelgti. 2020 m. ESVB

veikė rašytojams H. Nagiui, A. Pociui, S. Parulskiui, Žemaitei, P. Vaičiūnui, V. Daujotytei, K. Borutai, P. Širviui ir kt. skirtos literatūrinės parodos. Taip pat parodos, skirtos Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai, Kovo 11-ajai, Gedulo ir vilties dienai, Baltijos keliui, kalbai, Mokslo ir žinių dienai, sveikatai, buičiai, namams, jauniems tėvams, maisto gamybai, baltosios lazdelės dienai, Vėlinėms ir pan. Bibliotekose apsilanko daug ir skirtingų žmonių, todėl manome, kad svarbi temų įvairovė. Teminės parodos gali tapti gairėmis tiems vartotojams, kurie nėra apsisprendę ką skaityti. Taip pat turime tradiciją nuolat organizuoti kraštotyrinės parodos, skirtas mūsų krašto kūrėjams, miestų, kaimų jubiliejams ir pan. Paminėti. ESVB 2020 m. buvo eksponuojamos parodos skirtos: Elektrėnų miesto 60-mečiui, kraštiečiui kino režisieriui G. Makarevičiui, vertėjui S. Saboniui, tautodailininkei V. Umbrasienei, kraštietei L. Arnatkevičiūtei, tautodailininkei O. Patronaitienei ir t.t.

2020 m. Elektrėnų savivaldybės centrinėje viešojoje bibliotekoje veikė dvi Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus bibliotekos kilnojamosios parodos: „Moterys Adomo Mickevičiaus kelyje“ bei „Meno pamokos jūsų laisvalaikiui: dailės, keramikos ir tapybos technika, dailieji amatai“.

2020 m. metai buvo pilni iššūkių, kadangi lankytojai ilgą laiką negalėjo fiziškai patekti į bibliotekas dalį parodų perkėlėme į skaitmeninę erdvę, parodos buvo eksponuojamos bibliotekos interneto svetainėje bei Facebook puslapyje. Buvo parengtos 37 virtualios parodos, iš jų 30 filialų Facebook paskyroje.

4. Žodiniai ir kompleksiniai renginiai

2020 m. bibliotekose vyko ne vienas susitikimas su rašytojais, tačiau galima konstatuoti, kad metai nebuvo gausūs renginiais. Galimybę pasikviesti autorius, dailininkus bei atlikėjus mums suteikė ir antrus metus iš eilės įgyvendinamas Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas „Trys mūzos: poezija, muzika, dailė“. Projekto dėka bibliotekos lankytojai turėjo progą susipažinti su dainų kūrėja ir atlikėja Birutė Kanevičiene. Ji pristatė savo naujausią poezijos knygą „Atvertos langinės“. Šio projekto metu Elektrėnų bibliotekoje vyko muzikinis vakaras „Poezijos muzika – muzikos poezija“. Renginyje dalyvavo kraštietės J. Baradulinaitė ir K. Manomaitytė apjungusios poeziją ir muziką savo kūryboje. Projektas leido lankytojams pažinti dainų autorių ir atlikėją Domantą Razauską, kuris Elektrėnų bibliotekoje organizavo savo kūrybos vakarą. Paskutinis šio projekto renginys – dailininkės Marijos Rastenienės tapybos parodos „Sąsajos“ pristatymas, tačiau dėl karantino lankytojai jį galėjo stebėti ne bibliotekoje, bet per bibliotekos Facebook puslapį.

ESVB svečiavosi lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas, literatūrinės kraštotyros pradininkas Lietuvoje, unikalios 19 knygų serijos autorius Benjaminas Kondratas. Svečias apžvelgė sudėtingą Salomėjos Nėries gyvenimo laikotarpį jai grįžus po karo iš Rusijos į Kauną. Salomėją Nėrį pristatė ir rašytoja, muziejininke Aldona Ruseckaitė. Autorė pristatė romaną „Padai pilni vinių“. Vakaro metu Salomėjos Nėries eiles skaitė ir bibliotekos skaitytojai.

Vasara bibliotekos lankytojai gausiai rinkosi į susitikimą su knygos „Žmogaus gyvenimo nesėkmių bei ligų priežastys ir galimybė jų išvengti“ autoriumi Jonu Morkūnu. Kartu su autoriumi susitikime dalyvavo knygos redaktorius Antanas Leckas.

Vaikams bibliotekose vyko renginiai, skirti valstybinėms šventėms paminėti, Sausio 13-ąją mažieji bibliotekų lankytojai, padedami bibliotekininkų ir auklėtojų, pynė iš siūlų trispalves draugystės apyrankes, naudodami mūsų tautos vienybę ir meilę Lietuvai simbolizuojančias spalvas – geltoną, žalią, raudoną. Degančių žvakučių liepsnelės languose bylojo, kad bibliotekos prisijungė prie pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“. Artėjant Vasario 16-ajai – Lietuvos valstybės atkūrimo dienai, ESVB vyko edukacinė valandėlė „Lietuva – tai aš, Lietuva – tai mes“. Vaikai susipažindinti su Lietuvos istorija, atsakinėjo į

viktorinos klausimus, iš atsakymų dėliojo Lietuvos trispalvę, interaktyvaus ekrano pagalba dėliojo Lietuvos žemėlapi, sprendė kryžiažodžius, spalvino.

Bibliotekose buvo minimos ir kalendorinės šventės: Užgavėnės, Velykos, Kalėdos, kuriose daug dėmesio skiriama vaikams, vaikai buvo supažindinami su šių švenčių tradicijomis, dalyvavo viktorinose, gamino Užgavėnių kaukes.

Susitikimai su kraštiečiais, kraštiečių knygų pristatymai. 2020 metais vyko keletas susitikimų su kraštiečiais. Elektrėnų bibliotekoje vasaros sezoną atidarė renginys, skirtas kraštotyros pradininkui Benjaminui Kondratui. Jo metu kūrėjas pristatė 20-ąją savo knygą „Kūrėjų pėdsakais Trakų, Elektrėnų ir Birštono krašte“. B. Kondrato knygos pristatymai vyko ir filialuose. Savo naujos knygos „Kiaurai kūnus“ pristatymu poezijos mėgėjus nudžiugino kraštiečių Rimvydas Stankevičius, naujoji autoriaus knyga buvo pristatyta Elektrėnų viešojoje bibliotekoje. Tai devintoji daugelio literatūros premijų laureato poezijos knyga. Kadangi karantinas pakoregavo planuotus renginius, dalį jų teko atšaukti, o dalis persikėlė į virtualią erdvę ir vyko nuotoliniu būdu. Elektrėnų viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko knygelės vaikams „Garvėžiukų nuotykių“ pristatymas, knygelę pristatė kraštiečių Triponų šeima.

5. Virtualūs renginiai

2020 m. turėjome tobulinti savo skaitmenines kompetencijas ir suplanuotus tradicinius renginius perkelti į skaitmeninę erdvę. Galimybė organizuoti virtualius renginius leido bibliotekoms neprarasti ryšio su savo lankytojais bei suteikė galimybę organizuoti suplanuotą projektines veiklas ir iki galo įgyvendinti savo vykdomus projektus. ESVB jau ir anksčiau savo tradicinius renginius yra organizavusi su tiesiogine transliacija į bibliotekos Facebook puslapį, todėl mums tai nebuvo visiškai nauja. Tačiau iki 2020 m. nebuvo išbandę ZOOM platformos galimybių bendraujant su savo skaitytojais, karantinas pastūmėjo tai padaryti. ZOOM platformą pirmieji išbandė Elektrėnų viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus darbuotojai, kurie karantino metu pristatė savo veiklas bei naujas knygeles darželinukų grupėms bei vaikų dienos centrums.



Vaikų darželio vaikams knygelės pristatomos per ZOOM programėlę

Savo pirmąją knygą, skirtą vaikams virtualiai pristatė ir mūsų kraštiečių, lakūnas, o nuo šiol ir rašytojas – Marius Triponas. Knygelės pristatymas vyko nuotoliniu būdu iš Elektrėnų bibliotekos vaikų skyriaus, transliuojant renginį į bibliotekos Facebook puslapį, kuris susilaukė didelio stebėtojų ir komentarų skaičiaus.

Per bibliotekos Facebook puslapį tiesioginės transliacijos metu buvo pristatyta ir dailininkės Marijos Rastenienės tapybos paroda „Sąsajos“.

6. Edukaciniai užsiėmimai

ESVB projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka yra gavusi robotikos rinkinius įvairaus amžiaus vaikams, kūrybinių bei programavimo paketus, fotografuojančius dronus, biblioteka iš anksčiau įgyvendintų projektų yra įsigijusi 3D spausdintuvą. Šios įrangos dėka Elektrėnų ir Vievio bibliotekose lankytojai turi galimybę kurti, programuoti bei tobulinti savo žinias. Deja per ataskaitinius metus biblioteką ilgą laiką dirbo bekontakčiu būdu, tai gerokai sumažino edukacinių užsiėmimų skaičių.

Gilučių kaimo filiale tradiciškai vyko keramikos užsiėmimai vaikams, organizuojami pagal vaikų neformalaus ugdymo programą, tačiau ir jų gausa ataskaitiniais metais pasigirti negalime, kadangi COVID-19 apribojo gyvų susitikimų galimybes.

Elektrėnų viešoji biblioteka įgyvendina projektą „Kompleksinė meno terapija“, kurio dėka bibliotekoje 1 kartą per savaitę pažeidžiamų grupių asmenims buvo organizuojami meno terapijos užsiėmimai. Per ataskaitinius metus užsiėmimų dalyviai susipažino su kaligrafija bei fraktalų terapija, deja karantinas nutraukė ir šiuos užsiėmimus.

7. Mokymai gyventojams ir bibliotekos vartotojams

2020 m. buvo tęsiami projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymai, dėl pandemijos didelė dalis mokymų buvo vedami nuotoliniu būdu per Microsoft Teams taikomąją programą. Besimokantys bibliotekos lankytojai galėjo rinktis net iš 11 mokymo programų. Populiariausia 2020 m. projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymų tema – „Dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais“, ją išklusė net 60 dalyvių.

Mokymai pagal projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymų programą

	Grupių skaičius	Visų baigusiu skaičius
Pradedančiųjų mokymai	1	12
Pažengusių mokymai	37	389

Be „Prisijungusi Lietuva“ organizuojamų mokymų bibliotekose lankytojai buvo mokomi naudotis bibliotekų fondu, elektroniniu katalogu, bibliotekininkai konsultavo lankytojus įvairiais kompiuterinio raštingumo klausimais, padėjo sumokėti mokesčius, užsisakyti bilietus ir pan., tačiau dėl 2020 metais užsitęsusių ribojimų naudotis bibliotekos paslaugomis, mokymų vyko žymiai mažiau nei ankstesniais metais.

Mokymai bibliotekose

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)	Kompiuterinio raštingumo mokymai
	Mokymų trukmė, Dalyvių	Val.

	val.	skaičius	
Elektrėnų VB	60	82	66
Vievio MF	5	32	61
KF	5	31	143
ESVB	70	145	270

Ekskursijų, skirtų susipažinti su bibliotekų fondais, paslaugomis bei įranga skaičius lyginant su 2019 metais sumažėjo 118 proc., dalyvių skaičius sumažėjo net 351 proc. Kompiuterinio raštingumo mokymams 2020 metais buvo skirtos 270 val., t.y. 157 proc. mažiau nei 2019 m. Karantinas labai stipriai sumažino kompiuterinio raštingumo mokymų bei konsultacijų skaičių.

IV. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs apsilankymai

2020 m. ESVB interneto svetainė tapo pasiekiamą nauju adresu <http://biblioteka.elektrenai.lt/>, tačiau ir toliau galima naudotis senuoju – <http://www.elektrenai.mvb.lt/>. Manome, kad naujasis bibliotekos internetinis adresas yra labiau identifikuojantis Elektrėnų biblioteką ir lengviau įsimenamas. Interneto svetainėje pateikiama informacija apie savivaldybės bibliotekas, anonsuojami renginiai, pristatomos naujos knygos, pristatomi žymūs kraštiečiai, taip pat teikiamos naujos bibliotekos paslaugos - interaktyvus Elektrėnų krašto kultūros paveldo žemėlapis, virtualus turas po Grabijolų kaimą bei istoriografinių laidų ciklas apie Elektrėnų krašto kultūros paveldo objektus.

Virtualių apsilankymų skaičius per 2020 metus – 37505. Į šį skaičių įeina: virtualių apsilankymų skaičius bibliotekos administruojamoje svetainėje + bibliotekos sukurtų vaizdo įrašų peržiūrų skaičius Youtube, Facebook, + prisijungusių dalyvių skaičius Zoom bei MS Teams.

2. Elektroninio katalogo kūrimas

Visų 12 Elektrėnų savivaldybės bibliotekų fondai yra pilnai rekataloguoti. Per 2020 m. sukurti 1282 elektroninio katalogo įrašai. Į LIBIS suvestinį katalogą 2020-12-31 d. duomenimis eksportuota 50823 BĮ (0,4 proc. daugiau nei 2019 metais).

Į NBDB pateikti 1769 įrašai, iš viso 2020 m. buvo sukurti 1948 analiziniai įrašai.

3. Naudojimosi leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino paslaugomis

Karantino laikotarpiu skatinome skaitytojus naudotis leidinių užsakymo ir rezervavimo per elektroninį bibliotekos katalogą paslauga adresu <http://katalogas.elektrenai.mvb.lt/>. Visose be išimties Elektrėnų savivaldybės bibliotekose 2020 metais buvo galima užsisakyti ir rezervuoti knygas per elektroninį katalogą, iki 2020 metų rezervacija ir užsakymas buvo įmanomi tik centrinėje bibliotekoje. Per 2020 metus visoje ESVB sistemoje buvo užsakyti 843, rezervuoti 548 leidiniai, kai tuo tarpu 2019 m. rezervuota 120 egz., o užsakymų nebuvo įvykdyta.

Knygų grąžinimo įrenginį, veikiančią RFID technologijos pagrindu turi tik centrinė biblioteka, jo dėka skaitytojai gali grąžinti leidinius visą parą. Per 2020 metus grąžinimo įrenginiu naudojosi 5039 skaitytojai, grąžinti 6165 leidiniai. 2020 metais prie naujo Vievio bibliotekos pastato adresu Trakų g. 7, buvo pastatyta knygų grąžinimo dėžė, kaimo filialai knygas gali grąžinti tik bibliotekos darbo metus, kadangi knygų grąžinimo dėžės neturi.

4. Duomenų bazių panaudojimas

2020 metais Elektrėnų SVB bibliotekų vartotojai galėjo naudotis šiomis visatekstėmis duomenų bazėmis:

- ✓ INFOLEX - teisinės informacijos DB (lietuvių kalba) (galima naudotis Elektrėnų, Vievio, Semeliškių bibliotekose).

- ✓ EBSCO Publishing - elektroninė visatekstė serijinių ir kitų leidinių straipsnių duomenų bazė (anglų kalba).
- ✓ Naxos Music Library – išsami muzikos duomenų bazė (anglų kalba).
- ✓ Internetine biblioteka „Vyturys“.

2020 m. skaitytojų naudojimosi DB statistika

EBSCO	NAXOS	INFOLEX	VYTURYS	VISO
27	14	220	14	275

Pastebime, kad duomenų bazėmis kasmet naudojasi vis mažiau skaitytojų, stengiamės atrasti naujų duomenų bazių vartotojų pritraukimo būdų: reklamuojame bibliotekos socialiniuose tinkluose, švietimo įstaigose, tačiau norinčių atsiranda nedaug. Kadangi šiomis duomenų bazėmis dažnai naudojasi studentai savo studijų metu, manome, kad mažas duomenų bazių populiarumas gali būti dėl to, kad Elektrėnų savivaldybėje nėra aukštojo mokslo įstaigų, kurių studentai naudojasi šiomis duomenų bazėmis.

5. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus

Gauta užklausų (vnt.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas
	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta
Elektrėnų VB	5550	1029	6596	43	-1046
Vievio MF	653	0	1499	31	-846
KF	2472	587	2975	55	-503
ESVB	8675	1616	11070	129	-2395

Į visas gautas užklausas buvo pateikti atsakymai, į kai kurias – išsamesnė informacija. Palyginti su 2019 metais užklausų gautų elektroniniais kanalais padaugėjo daugiau nei 10 kartų.

6. Naudojimasis interneto paslaugomis

Visose ESVB tinklo bibliotekose lankytojai nemokamai galėjo naudotis naujais, 2020 m. įsigytais kompiuteriais, prijungtais prie interneto. Visose bibliotekose yra užtikrinta ne mažesnė nei 30Mbps interneto sparta, veikia WiFi. Naujais kompiuteriais 2020 m. bibliotekas aprūpino projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Kiekviename kaimo filiale yra vidutiniškai 5 kompiuteriai prijungti prie interneto. Deja, 2020 m. dėl COVID-19 pandemijos bibliotekų skaityklos ilgą laiką buvo uždarytos lankytojams.

Vartotojams bei darbuotojams skirtos darbo vietos

	DARBO VIETŲ SKAIČIUS VARTOTOJAMS				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų – kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
			Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga
Elektrėnų VB	106	51	24	24	27
Vievio MF	16	12	8	8	4
KF	122	50	50	50	10
ESVB	244	82	82	82	41

2020 m. ESVB buvo registruota 1315 unikaliųjų viešos interneto prieigos vartotojų, t.y. 52 proc. mažiau nei 2019 metais.

7. Socialinių tinklų panaudojimas

ESVB 2020 m. gana aktyviai naudojosi socialiniais tinklais Elektrėnų savivaldybės bibliotekų ir jų teikiamų paslaugų pristatymui, naujų knygų apžvalgai, renginių viešinimui bei tiesioginėms transliacijoms organizuoti. ESVB turi paskyras Facebook ir Instagram socialiniuose tinkluose. Facebook puslapis yra naudojamas daug aktyviau nei Instagram paskyra. ESVB Facebook puslapis 2020 metais turėjo 1500 sekėjų (20 proc. daugiau nei 2019 m.), Instagram paskyra – 180 sekėjų (2019 m. jų buvo tik keletas). ESVB turi savo Youtube kanalą, kuris naudojamas kaip vaizdo medžiagos saugojimo ir viešinimo kanalas. Youtube kanalas aktyviau pradėtas naudoti 2020 m., jame per ataskaitinius metus buvo įkelta ši vaizdo medžiaga:

- ✓ Istoriografinių dokumentinių laidų ciklo „Elektrėnų krašto praeities liudytojai“ anonsas;
- ✓ Archeologinis paveldas (Elektrėnų krašto praeities liudytojai);
- ✓ Urbanistinis paveldas – Grabijolai (Elektrėnų krašto praeities liudytojai);
- ✓ Mitologinis paveldas (Elektrėnų krašto praeities liudytojai);
- ✓ Architektūrinis paveldas - Dvarai ir dvarvietės (Elektrėnų krašto praeities liudytojai);
- ✓ Architektūrinis paveldas - Bažnyčios (Elektrėnų krašto praeities liudytojai);
- ✓ Elektrėnų savivaldybės viešąją biblioteką pristatantis vaizdo įrašas;
- ✓ Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus vaizdo įrašas – „Pelytės advento kalendorius“ (3 vaizdo įrašai);
- ✓ Edukacija vaikams – „Rudeninių žibintų gaminimas“.

V. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANČIUS TOBULINTI PASLAUGAS

1. Projektai

2020 metais įgyvendinome 6 projektus bei 2 neformalaus ugdymo programas:

✓ Lietuvos kultūros tarybos finansuojamas projektas „Virtualaus turo po Grabijolų kaimą ir Grabijolų pažintinį taką sukūrimas“. Projekto metu buvo sukurtas virtualus turas po etnografinį Grabijolų kaimą bei Grabijolų pažintinį taką, matomas virtualios realybės akinių pagalba, taip pat sukurta šio virtualaus turo internetinė versija, matoma ir be virtualios realybės akinių. Internetinės versijos adresas internete - <https://grabijolai.elektrenai.mvb.lt/>. Apps'ą galima atsisiųsti iš Google Play parduotuvės „Grabijolai VR“ ir žiūrėti per savo virtualios realybės akinius.

✓ Projektas „Kompleksinė meno terapija“. Projekto metu bibliotekoje buvo įkurta erdvė, skirta Kompleksinei meno terapijai. Kompleksinės meno terapijos paslaugos teikiamos Elektrėnuose gyvenantiems senyvo amžiaus gyventojams, patiriantiems socialinę atskirtį bei socialinės rizikos šeimoms. Projektas finansuojamas pagal Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą.

✓ Lietuvos kultūros tarybos finansuojamas projektas „Istoriografinių dokumentinių laidų ciklo apie Elektrėnų krašto kultūros paveldo objektus sukūrimas ir sklaida“. Projekto metu bendradarbiaujant su kultūros ir meno kūrėjais buvo sukurti 5 istoriografinių dokumentinių laidų ciklas apie Elektrėnų krašto kultūros paveldo objektus.

✓ Lietuvos kultūros tarybos finansuojamas projektas „Trys mūzos: poezija, muzika, dailė“. Projekto metu, profesionalaus meno dėka buvo populiarinama lietuvių rašytojų poezija, kūryba, menininkų darbai.

✓ Elektrėnų savivaldybės dalinai finansuotas projektas, vasaros dienos stovykla vaikams „Atostogauk, tobulėk, pažink, kurk bibliotekoje“. Projekto metu Elektrėnų bibliotekoje veikė 5 dienų vaikų vasaros stovykla, kurioje buvo ugdomi vaikų meniniai, kūrybiniai gebėjimai, mokoma bendravimo, gamtos pažinimo bei saviraiškos.

✓ Elektrėnų savivaldybės remiamas Švietimo ir ugdymo programos vaikų socializacijos projektas „Bendrauk, žaisk, pažink“. Projekto metu Elektrėnų bibliotekoje bei filialuose buvo sudarytos sąlygos pozityviajai vaikų ir jaunimo socializacijai sužaidybinant Elektrėnų krašto gyventojų identiteto formavimą per Elektrėnų krašto istoriją ir jos paveldo pažinimą.

✓ Gilučių bibliotekoje buvo organizuojamas vaikų ir suaugusiųjų neformalus ugdymas. Vaikai ir suaugę turėjo galimybę susipažinti su kūryba iš molio.

Neskiestas finansavimas. 6-ioms Lietuvos kultūros tarybai, Jaunimo reikalų departamentui bei kultūros paso programai teiktoms paraiškoms nebuvo skirtas finansavimas. Kai kurias paraiškas mėginsime patobulinti ir teikti kitais metais.

Projektai

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Institucijos, finansavusios projektą, pavadinimas ir skirtos	Savivaldybės lėšos	Įgyvendinimo laikotarpis	Padalinio/asmens, parengusio projektą, pavadinimas

		lėšos			
Bibliotekos parengti ir gavę finansavimą projektai					
1.	Virtualaus turo po Grabijolų kaimą ir Grabijolų pažintinį taką sukūrimas	Lietuvos Kultūros taryba – 4800 Eur	1440 Eur	2020-2021	Direktoriaus pavaduotoja
2.	Kompleksinė meno terapija	ESF – 16434 Eur	1427 Eur	2020-2021	Direktoriaus pavaduotoja
3.	Istoriografinių dokumentinių laidų ciklo apie Elektrėnų krašto kultūros paveldo objektus sukūrimas ir sklaida	Lietuvos kultūros taryba – 10000 Eur		2020	Administracija
4.	Trys mūzos: poezija, muzika, dailė	Lietuvos kultūros taryba - 2700 Eur		2019-2020	Skaitytojų aptarnavimo skyrius
5.	Atostogauk, tobulėk, pažink, kurk bibliotekoje	Elektrėnų savivaldybė - 400 Eur		2020	Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius
6.	Bendrauk, žaisk, pažink	Elektrėnų savivaldybė – 200 Eur		2020	Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius
Bibliotekos parengti projektai (negavę paramos)					
1.	Literatūriniai susitikimai su krašto kūrėjais	Lietuvos kultūros taryba		2020	Skaitytojų aptarnavimo skyrius
2.	Teatralizuota proza – iš širdies į širdį	Lietuvos kultūros taryba		2020	Skaitytojų aptarnavimo skyrius
3.	Emocinio ir fizinio smurto prevencija	Lietuvos kultūros taryba		2020	Direktoriaus pavaduotoja
4.	Tėčiai skaito vaikams	Lietuvos kultūros taryba		2020	Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius
5.	Jaunimo erdvės įveiklinimas	Jaunimo reikalų departamentas		2020	Administracija
6.	Pažink Elektrėnų krašto istoriją	Kultūros ministerija (kultūros pasas)		2020	Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius

2. Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose

Projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Šio projekto dėka Elektrėnų savivaldybės bibliotekose ataskaitiniais metais buvo atnaujinti visi vartotojams skirti kompiuteriai.

Projektas „Prisijungusi Lietuva“. Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, kaip ir daugelis Lietuvos bibliotekų, prisijungė prie projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklų. 2020 m., įgyvendindami šio projekto veiklas, iš viso naudotis kompiuteriu ir kompiuterinėmis programomis apmokėme 401 asmenį: 389 pagal pažengusiųjų mokymų programas ir 12 asmenų – kompiuterio pradžiamokslio.

„Metų knygos rinkimai“. Kaip ir kiekvienais metais, ESVB palaikė „Metų knygos rinkimų“ akciją, skatino gyventojus domėtis šiuolaikine lietuvių literatūra, kelti skaitymo prestižą. „Metų knygos rinkimų“ renginiai vyko visuose mūsų filialuose. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus darbuotojai per ZOOM platformą darželio vaikams pristatė akcijoje dalyvaujančios Aušros Kiudulaitės knygutę „Maksas ir 92 musės“.

„Saugesnio interneto savaitė“. 2020 m. Elektrėnų SVB dalyvavo saugesnio interneto savaitės renginiuose, kurių temos buvo gana įvairios: nuo patyčių elektroninėje erdvėje iki sekstingo ar socialinių tinklų naudos – žalos analizės.

Šiaurės šalių literatūros savaitė. Šiaurės šalių literatūros savaitės metu skatinome skaityti šiaurės šalių autorių kūrinius, apie gyvenimą ir mirtį, apie žmogaus teises ir atsakomybę, mažiausiems – „Visi iki vieno“, aut. Kristine Roskifte, paaugliams ir jaunimui – „Žudiko beždžionė“, aut. Jakob Wegelius, suaugusiems – „Randai“, aut. Auður Ava Ólafsdóttir. Centrinės bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius organizavo piešinių konkursą skirtą Šiaurės šalių savaitei „Visi iki vieno“.

Nacionalinė bibliotekų savaitė. 2020 metų balandžio 23–29 d. ESVB bibliotekos dalyvavo jubiliejinėje 20-oje Nacionalinėje Lietuvos bibliotekų savaitėje, kurios metu buvo atskleista, kaip šalies bibliotekos keitėsi per 20 metų. Dėl karantino šiai progai skirti renginiai vyko nuotoliniu būdu, naudojantis socialiniais tinklais. Elektrėnų bibliotekos darbuotojai ta proga sukūrė video filmą, pristatantį Elektrėnų savivaldybės viešąją biblioteką ir jos paslaugas. Deja, 2020m. dėl COVID-19, skirtingai nei ankstesniais metais, Elektrėnų bibliotekoje neorganizavome Mažosios knygų mugės, kurią organizuodavome Nacionalinės bibliotekų savaitės metu jau 12 metų iš eilės.

Akcija „Knygų Kalėdos. Elektrėnų savivaldybės bibliotekos ir 2020 metais prisidėjo prie Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos akcijos „Knygų Kalėdos“. 2020 m. akcijos metu gyventojai bibliotekoms padovanojo 101 knygą.

Žaidimai „Aukšinis protas“. Karantinas gerokai sutrumpino „Aukšinių protų“ sezonus, tačiau 2020 m. laikotarpiu kai buvo leidžiama organizuoti renginius spėjome praveisti 16 „Aukšinio proto“ žaidimų. Deja, paskutiniame sezone sugriežtintų ribojimų žaidimas nebuvo baigtas ir nugalėtojai nebuvo paskelti.

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos projektas „Vilnijos vartai“. Elektrėnų SVB ir toliau partnerio teisėmis dalyvauja Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB rengiamame tęstiniame projekte, kuris skirtas kraštotyros informacijos sklaidai internete, kuriant portalą „Vilnijos vartai“. 2020 metais Vilnijos vartų portalą nauja informacija nepapildėme, kadangi 2020 m. nebuvo išleista naujų leidinių apie Elektrėnų kraštą, o informacija iš senų leidinių jau yra pilnai įtraukta.

VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

1. Bibliotekos viešinimas

Stengiamės skirti pakankamai dėmesio teigiamam bibliotekos įvaizdžio formavimui. 2020 m. pakeitus bibliotekos struktūrą buvo įkurtas Metodikos ir komunikacijos skyrius, kurio viena iš užduočių – ESVB ir jos teikiamų paslaugų viešinimas bei įvaizdžio formavimas. Bibliotekos interneto svetainėje adresu <http://biblioteka.elektrenai.lt>, Facebook puslapyje: <https://www.fb.com/biblioteka.elektrenai.lt>, Instagram paskyroje: https://www.instagram.com/elektrenu_biblioteka/ bei vietinėje spaudoje – laikraščiuose „Elektrėnų žinios“ ir „Elektrėnų kronika“ buvo nuolat viešinama informacija apie bibliotekų veiklas, pristatomos naujai gautos knygos, įgyvendinami projektai bei iniciatyvos. 2020 m. dėl karantino sukeltų ribojimų didelė dalis bibliotekos veiklų ir paslaugų pristatymas persikėlė į virtualią erdvę. Daugiausiai informacijos, skirtos viešinimui buvo pristatyta per bibliotekos Facebook puslapį: buvo pristatomos naujai gautos knygos, edukacijos, projektinės veiklos, bibliotekų renginiai ir pan. ESVB Facebook puslapis turi 1500 stebėtojų. Daugiausiai teigiamų reakcijų ir komentarų visada susilaukia naujai pristatomos knygos arba įrašai apie vietinius, visiems gerai pažįstamus kraštiečius kūrėjus, jų nuveiktus darbus ar švenčiamas sukaktis.

Kiekvienas bibliotekos filialas turi savo atskirą Facebook profilį, kuriame viešina savo bibliotekai aktualią informaciją.

2020 m. minint Elektrėnų savivaldybės 20-metį ESVB Facebook paskyroje, buvo skelbti straipsniai apie savivaldybės krašto žmones, gamtą, kultūros paveldą, pristatyti bibliotekoje esantys leidiniai apie Elektrėnų savivaldybę. Spaudoje buvo pristatyta bibliotekos istorija, apie biblioteką plačiai pasakojo nuolatiniai ir ilgamečiai bibliotekos skaitytojai. 2020 metais ESVB Pakalniškių ir Balceriškių filialai minėjo jubiliejines – 75-erių ir 65-erių metų sukaktis, tad medžiagą apie jų veiklą skelbėme socialiniuose tinkluose, bibliotekos svetainėje bei spaudoje.

Pandeminis laikotarpis pakoregavo informacijos sklaidos kanalų pasirinkimą, palyginus su ankstesniais metais - daugiau straipsnių skelbta virtualioje erdvėje.

Pristatant naujas knygas Facebook puslapyje, prie knygos aprašymo kėlėme nuorodas į šių knygų užsakymą per elektroninį katalogą, taip pratindami savo skaitytojus užsisakyti ar rezervuoti knygas internetu.

Straipsniai apie biblioteką vietinėje, respublikinėje spaudoje bei internete

	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetuose šaltiniuose	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetuose šaltiniuose
Elektrėnų VB	119	20	1	118	24	11	0	16
Vievio MF	14	14	0	0	0	0	0	0

Kaimo KF	95	38	0	57	34	27	0	8
ESVB	228	72	1	175	58	38	0	24

Palyginus su 2019 m. straipsnių iš viso skaičius 2020 m. padidėjo 38 proc.

2. Atstovavimas ir partnerystė

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka nuolat bendradarbiauja su Elektrėnų savivaldybės kultūros ir švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis. Organizuojant įvairius bibliotekos renginius, edukacijas, vedant mokymus bendradarbiaujame su darželiais, mokyklomis, Paramos šeimai tarnyba, neįgaliųjų organizacijomis, Visuomenės sveikatos biuru ir pan.

2020 m. Elektrėnų viešojoje bibliotekoje, bendradarbiaujant su Jaunimo reikalų departamentu, 1 savanorė atliko 6 mėn. trukmės jaunimo savanorišką tarnybą.

ESVB palaiko savanorystės idėją, ataskaitiniais metais bibliotekoje veiklą pradėjo 2 savanorės, subūrusios bibliotekoje rankdarbius mėgstančių moterų būrelį. Savanorių vedami užsiėmimai Elektrėnų bibliotekoje vyko kiekvieną antradienį, moterys dalinosi savo patirtimi, idėjomis, savanorės pristatė elektroninės parduotuvės ETSY galimybes, pasidalino savo sėkmės istorijomis.

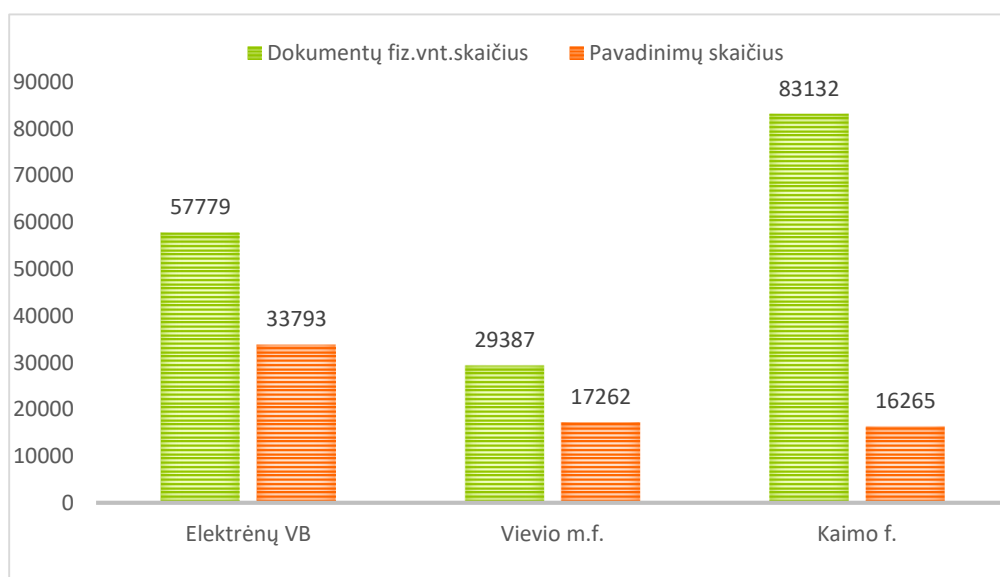
VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

1. Dokumentų fondas

ESVB fonduose 2020-12-31 buvo 170143 fiz. vnt. ir 34278 pav. dokumentų.

- ✓ Elektrėnų VB fonduose - 58734 fiz. vnt. ir 34201 pav. dokumentų,
- ✓ Vievio MF – 26343 fiz. vnt. ir 14715 pav. dokumentų,
- ✓ KF – 85066 fiz. vnt. ir 16546 pav. dokumentų. Vidutinis KF dokumentų fondų dydis 8806 fiz. vnt.

Diagrama Nr.4. ESVB dokumentų fondas 2020-12-31



Kaimo filialuose esančių dokumentų fondas sudaro 50 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo, Elektrėnų VB fondas sudaro 34,52 proc., o Vievio MF fondas - 15,48 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo.

Teminė fondo sudėtis 2020 - 2019 m. (be periodikos)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	Grožinė literatūra		Mokslo šakų literatūra	
	2020 m. fiz. vnt.	2019 m. fiz. vnt.	2020 m. fiz. vnt.	2019 m. fiz. vnt.
Elektrėnų VB	31710	31206	21192	20843
Vievio MF	14747	16497	7523	8863
KF	51528	49402	17099	17044
ESVB	97985	97105	45814	46750

Didžiąją dalį dokumentų fondo sudaro grožinė literatūra (57,6 proc.), šakinės literatūros procentas bendrame bibliotekos fonde palyginus su praėjusiais metais nežymiai sumažėjo ir sudaro 26,9 proc. (2019 m. - 27,5 proc.). Per 2020 metus grožinės literatūros fondas padidėjo 880 fiz. vnt., t. y. 0,91 proc., bet 0,59 proc. mažiau 2018 m., nes 2020 m. buvo nurašyta daugiau grožinės literatūros leidinių nei 2019 m.

2020 m. šakinės literatūros fondas sumažėjo 936 fiz. vnt., t.y. beveik 2 proc. , nes nurašyta senos neaktualios literatūros 47,8 proc. daugiau nei gauta. Daugiausia šakinės literatūros nurašė Vievio biblioteka, nes persikraustant į naujas patalpas buvo atrinktos aktualumą praradusios bei susidėvėjusios knygos.

Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai ir tęstiniai leidiniai (2020-12-31)

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
Elektrėnų VB	58734	34201	31710	54,0	21192	36,1	5832	9,9
Vievio MF	26343	14715	14747	56,0	7523	28,5	4073	15,5
KF	85066	16546	51528	60,6	17099	20,1	16439	19,3
ESVB	170143	34278	97985	57,6	45814	26,9	26344	15,5

Periodinių leidinių fondas sudaro 15,5 proc. viso bibliotekos dokumentų fondo, lyginant su 2019 m. periodinių leidinių fondas sumažėjo 99 fiz. vnt., t. y. 0,4 proc.

2. Dokumentų gautis

Elektrėnų SVB komplektuojant spaudinių ir kitų dokumentų fondus, orientuojasi į pagrindines vartotojų grupes ir jų poreikius. Didelį dėmesys skiriamas kraštotyros fondo komplektavimui. Be to kiekvienais metais prioritetiniais pagrindais komplektuojama originalioji ir verstinė vaikų literatūra (grožinė ir mokslo populiarinimo), lietuvių rašytojų kūriniai vaikams, vaikų literatūros kritika, vaikų periodika ir informaciniai leidiniai. 2020 m. vaikų literatūros gautis sudaro 33,6 proc. visų gautų dokumentų.

Spaudiniai, laikmenos ir kiti dokumentai komplektuojami vadovaujantis Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklėmis. Visi nauji dokumentai buvo pirkti tiesiai iš leidėjų, pasinaudojant akcijomis ir nuolaidomis. Bendradarbiauom su 29 leidyklomis ir 3 autoriais. Autoriai - kraštiečiai, kurių išleistas knygas kaupiamame kraštotyros fonde.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta 2020 m. sausio 31 d., tad skaitytojus naujos knygos pasiekė tuoj po sutarties pasirašymo. Elektrėnų savivaldybė skiria lėšų periodikos prenumeratai ir kitiems dokumentams įsigyti.

Iš viso įsigyta dokumentų (fiz. vnt. ir n. pav.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

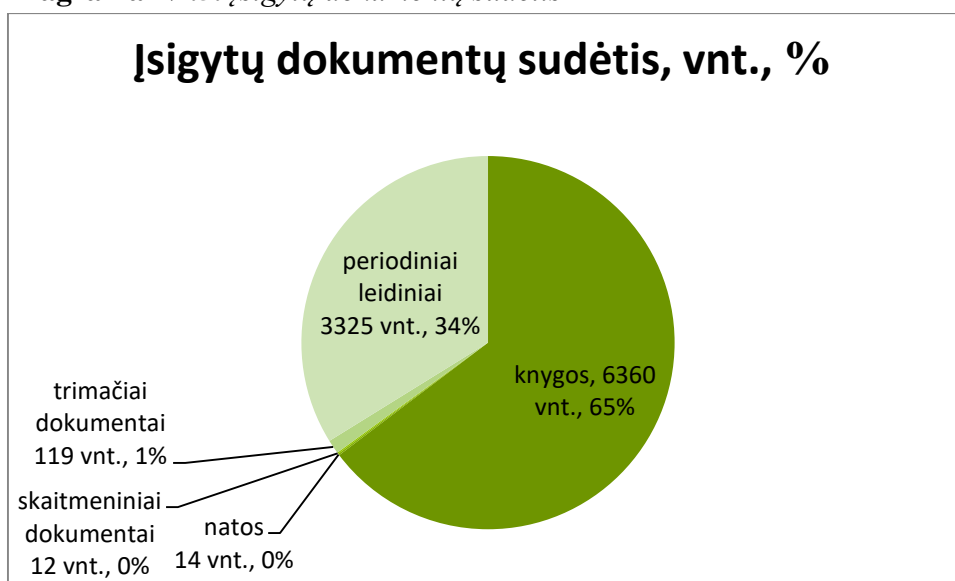
	2020 m.		2019 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.
Elektrėnų VB	2323	1072	2676	1190	-353	-118

Vievio MF	1584	843	1593	789	-9	+54
KF	5923	728	5145	558	+778	+170
ESVB	9830	1180	9414	1362	+416	-182

2020 m. iš viso gauta 9830 fiz. vnt. (1180 pavadinimai) naujų dokumentų, iš jų:

- ✓ knygų ir serialinių leidinių – 9685 fiz. vnt.,
- ✓ spausdintinių natų – 14 fiz. vnt.,
- ✓ garsinių, regimųjų ir mišrių – 12 fiz. Vnt.
- ✓ trimačių dokumentų – 119 fiz. vnt.

Diagrama Nr.5. Įsigytų dokumentų sudėtis



Naujai gauti dokumentai be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	1567	1064	1896	1188	-329
Vievio MF	1056	833	1043	783	+13
KF	3882	724	2828	556	+1054
ESVB	6505	1173	5767	1360	+738

2020 metais naujai gautų dokumentų procentas visame ESVB fonde yra 5,8 proc.

2020 m. gauta 416 fiz. vnt. arba 4,4 proc. dokumentų (su periodika) daugiau nei 2019 m. ir 738 fiz. vnt. arba 12,8 proc. daugiau dokumentų (be periodikos) nei 2019 m. Už valstybės lėšas, skirtas bibliotekos fondų komplektavimui įsigyta dokumentų 2313 fiz. vnt. daugiau nei 2019 m., bet 2020 m. 1017 fiz. vnt. mažiau gavome dovanų ir 322 fiz. vnt. mažiau užpajamavome periodinių leidinių (vasaros laikotarpiu atsisakėme kai kurių laikraščių

prenumeratos. Kiekvienais metais beveik pusė dovanojamų knygų yra skaitytojų arba įvairių bibliotekos rėmėjų dovanos, tačiau 2020 m. dovanotos knygos sudarė tik 19,5 proc. visų naujai gautų knygų, o tai yra 25,1 proc. mažiau nei 2019 m. Bibliotekos skaitytojai, kurie nepanoro būti įvardinti, padovanojo 329 fiz. vnt. knygų, t. y. 46 proc. mažiau nei pernai. Akcija „Knygų Kalėdos“ bibliotekos fondą papildė 101 knyga. Praėjusiais metais vienas įsigytas dokumentas vidutiniškai kainavo 7,02 euro, o šiais metais 7,91 euro, knygos pabrango.

2020 m. iš naujai gautų dokumentų vidutiniškai 69,9 proc. sudarė grožinė literatūra:

- ✓ Elektrėnų VB – 59,7 proc.,
- ✓ Vievio MF – 67,4 proc.,
- ✓ KF – 74,8 proc.

Vaikų literatūra sudaro apie 33,6 proc. naujai gautų dokumentų.

Gauta grožinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	935	550	1244	712	-309
Vievio MF	712	534	759	559	-47
KF	2902	506	2273	422	+629
ESVB	4549	610	4276	857	+273

Grožinės literatūros leidinių šiemet gauta 273 fiz. vnt. arba 6,4 proc. ir 248 n. pav. arba 40,6 proc. mažiau nei praėjusiais metais:

- ✓ Elektrėnų VB gavo 309 fiz. vnt. arba 33,0 proc. grožinės literatūros ir 162 n. pav. arba 29,6 proc. naujų pavadinimų mažiau;
- ✓ Vievio MF gavo 47 fiz. vnt. arba 6,7 proc. grožinės literatūros ir 25 n. pav. arba 5,1 proc. naujų pavadinimų mažiau;
- ✓ KF gavo 629 fiz. vnt. arba 27,7 proc. grožinės literatūros ir 84 n. pav. ir 19,9 proc. naujų pavadinimų daugiau.

Gauta šakinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	632	514	652	476	-20
Vievio MF	344	299	284	224	+60
KF	980	218	555	134	+425
Viso ESVB	1956	563	1491	503	+465

2020 m. iš naujai gautų dokumentų 30,1 proc. (31,2 proc. daugiau nei 2019 m.) sudarė šakinės literatūros dokumentai:

- ✓ Elektrėnų VB – 40,3 proc.,
- ✓ Vievio MF – 32,6 proc.,
- ✓ KF – 25,2 proc.

2020 m. gauta 465 fiz. vnt. arba 31,2 proc. šakinės literatūros dokumentų daugiau ir 60 n. pav. arba 11,9 proc. daugiau nei ankstesniais metais:

- ✓ Elektrėnų VB gavo 20 fiz. vnt. arba 3,2 proc. šakinės literatūros mažiau, bet 38 n. pav. arba 8,0 proc. naujų pavadinimų daugiau nei ankstesniais metais;
- ✓ Vievio MF gavo 60 fiz. vnt. arba 21,1 proc. šakinės literatūros ir 75 n. pav. arba 33,5 proc. naujų pavadinimų mažiau;
- ✓ KF gauta 425 fiz. vnt. arba 76,6 proc. šakinės literatūros daugiau ir 84 n. pav. arba 62,7 proc. šakinės literatūros pavadinimų daugiau nei ankstesniais metais.

Ataskaitiniais metais ESVB papildomai skirta 17177 eurų valstybės vardu pasiskolintų lėšų dokumentams įsigyti. Už šias lėšas buvo įsigyta 2135 fiz. vnt. dokumentų, o kartu su kasmetinėmis valstybės lėšomis, skirtomis fondų komplektavimui iš viso įsigyta 5114 fiz. vnt. Kadangi lėšas reikėjo išleisti per trumpą laiką (iki 2020 m. liepos 1 d.), orientavomės į bibliotekos kaimo filialų fondų papildymą, nes miesto bibliotekos kasmet gauna daugiau pavadinimų naujų leidinių. Kaimo filialai gavo įvairių dokumentų vidutiniškai po 313 fiz. vnt., kai pastarųjų penkių metų naujų dokumentų gauties vidurkis yra apie 250 fiz. vnt. Tad šios paskolos dėka kaimo filialų fondai buvo papildyti naujais leidiniais.

Gauta periodinių leidinių

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas as fiz. vnt.
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	
Elektrėnų VB	756	103	780	108	-24
Vievio MF	528	73	550	80	-22
KF	2041	53	2317	63	-276
Viso ESVB	3325	108	3647	107	-322

Spausdintų periodinių leidinių prenumeratai lėšas skiria Elektrėnų savivaldybė. Periodika buvo prenumeruojama iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Kaimo žinios“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Respublikos“ leidiniai“, UAB „Lietuvos žinios“, VšĮ Demokratijos plėtros fondas.

2020 m. spausdintos periodikos gauta 3325 fiz. vnt. už 9773,74 Eur. Tame skaičiuje prenumeruotų leidinių gauta 2586 fiz. vnt. už 7707,36 Eur ir 739 fiz. vnt. už 2066,38 Eur dovanotojo leidėjai bei Spaudos, radijo ir televizijos fondas. 2020 m. gauta 322 fiz. vnt. arba 9,7 % periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais:

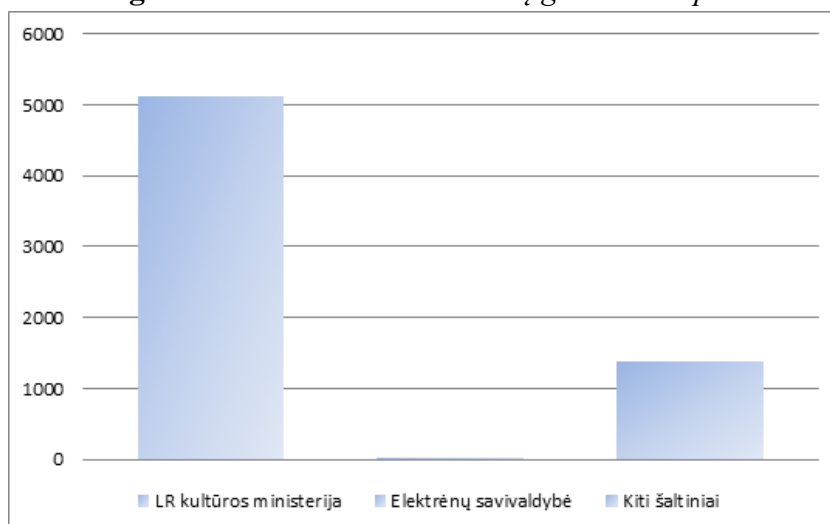
- ✓ Elektrėnų VB gavo 24 fiz. vnt. arba 3,2 % periodinių leidinių mažiau;
- ✓ Vievio MF – 22 fiz. vnt. arba 4,2 % periodinių leidinių mažiau;
- ✓ KF – 276 fiz. vnt. arba 13,5 proc. periodinių leidinių mažiau.

Vienam filialui vidutiniškai teko 204,1 fiz. vnt. periodinių leidinių. Periodinių leidinių pavadinimų gauta 6 vnt. arba 5,6 proc. mažiau nei praėjusiais metais: Elektrėnų VB gauta 5 pav. arba 4,8 proc. mažiau; Vievio MF – 2 pav. arba 2,5 proc. mažiau; KF – 16 pav. arba 34 proc. daugiau. Palyginus su praėjusiais metais periodinių leidinių fondas sumažėjo 99 fiz. vnt. arba 0,4 proc. , kadangi buvo nurašyta 39,8 proc. periodinių leidinių daugiau nei praėjusiais metais.

2020 m. biblioteka prenumeravo 62 pavadinimų žurnalų ir laikraščių. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas dovanojo 52 pavadinimų žurnalų ir laikraščių, 1 pavadinimu daugiau nei pernai, tačiau mažesniu egzemplioriškumu. Įvairūs leidėjai bei privatūs asmenys padovanojo bibliotekai 8 pavadinimus ir 63 fiz. vnt. laikraščių ir žurnalų, o Elektrėnų savivaldybė dovanojo bibliotekos skyriams ir filialams žurnalo “Miškai” prenumeratą.

3. 2020 metų lėšos dokumentams įsigyti

Diagrama Nr. 6. ESVB dokumentų gavimas be periodikos pagal finansavimo šaltinį



Dokumentų gavimas (be periodikos) pagal finansavimo šaltinius 2020 m.:

- ✓ LR kultūros ministerija – 5114 fiz. vnt. – 78,6 proc.
- ✓ Elektrėnų savivaldybė – 21 fiz. vnt. – 0,3 proc.
- ✓ Kiti šaltiniai – 1370 fiz. vnt. - 21,1 proc.

2020 m. iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų bei iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų įsigyta 2313 fiz. vnt. arba 54,8 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Palyginus su praėjusiais metais iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 153 fiz. vnt. arba 24 proc. dokumentų mažiau. Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuotų leidinių šiemet gauta tik 107 fiz. vnt. arba 737 fiz. vnt. mažiau nei praėjusiais metais, o tai labai įtakojo Elektrėnų bibliotekos fondo papildymą naujais dokumentais. Todėl nepaisant to, kad gavome daugiau lėšų ir Elektrėnų bei Vievio bibliotekoms už valstybės lėšas nupirkta daugiau knygų nei praėjusiais metais, bendra naujų dokumentų gautis yra mažesnė nei praėjusiais metais.

4. Kraštotyros dokumentų fondas ir jo panaudojimas

Kraštotyros fondas, kraštotyros įrašų skaičius, kraštotyros darbų skaičius

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2020 m.
Elektrėnų VB	2203	123	2
Vievio MF	408	88	2
KF	1783	274	7
ESVB	4394	485	11

Bibliotekų kraštotyros fonduose iš viso saugoma 4394 fiz. vnt. spaudinių. Elektrėnų bibliotekoje saugoma Spaudinių su autografais kolekcija bei Elektrėnų Švč. Mergelės Marijos Kankinių karalienės bažnyčios klebono monsinjoro Jono Sabaliausko dovanota asmeninė biblioteka.

ESVB tinklo bibliotekose per ataskaitinius metus parengta 11 kraštotyros darbų apie savo krašto istoriją, žmones, tarmes ir pan.

Per 2020 m. Elektrėnų savivaldybės bibliotekų kraštotyros fondus papildė nauji kraštiečių kūrybos leidiniai bei leidiniai apie Elektrėnų kraštą: R. Stankevičiaus eilėraščių rinkinys „Kiaurai kūnus“, J. Didžiapetrienės mokslinė biografinė knyga „Onkologų mokslininkų kartos, asmenybės, jų darbai“, B. Kondrato knyga „Kūrėjų pėdsakais. Trakų Elektrėnų ir Birštono krašte“, M. Tripono knygelė vaikams „Garvėžiukų nuotykių“.

5. Informacinių dokumentų fondas

Informacinis fondas

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.	2019 m.	Skirtumas
Elektrėnų VB	2301	2268	+33
Vievio MF	774	832	-58
KF	2529	2519	+10
ESVB	5604	5619	-15

ESVB iš viso sukaupta 5604 fiz. vnt. informacinių leidinių, tai sudaro 3,3proc. . nuo viso bibliotekos dokumentų fondo. Pastebime, kad vis daugiau informacijos persikėlus į internetą, Informacinio fondo paklausa kasmet mažėja. Vievio miesto filiale 2020 m. buvo atliktas fondo patikrinimas kurio metu buvo nurašyti susidėvėję bei neaktualūs dokumentai, iš jų 58 informaciniai leidiniai.

Vidutiniškai kiekvienas kaimo filialas turi 253 fiz. vnt. informacinių leidinių.

6. Regėjimo negalią turintiems vartotojams skirtas fondas

ESVB bibliotekose nėra išskirta fondo, skirto regėjimo turintiems vartotojams, tačiau Elektrėnų VB regėjimo negalią turintys asmenys gali naudotis Lietuvos aklujų bibliotekos teikiamomis paslaugomis. 2020 m. šiomis paslaugomis naudojosi 6 vartotojai, jie bibliotekoje apsilankė 16 kartų, perskaitė 365 garsines knygas. Palyginus su 2019 metais, regėjimo negalią

turinčių vartotojų sumažėjo 33 proc., garsinių knygų išduotis sumažėjo 18 proc. Manome, kad šį mažėjimą galėjo įtakoti tai, kad bibliotekos ilgą laiką dirbo bekontakčiu būdu.

7. TBA

Tarp bibliotekinio abonemento paslauga nėra populiari, 2020 metais TBA paslauga naudojosi 2 Elektrėnų VB lankytojai: išsiųsti 2 TBA užsakymai ir gauti 2 užsakyti dokumentai. TBA paslaugą apsunkina ribotos atsiskaitymo su AB Lietuvos paštas galimybės, pašte už knygų persiuntimą turime mokėti grynaisiais pinigais.

Fondo apyvartos rodiklis

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m. fondo apyvartos rodiklis	2019 m. fondo apyvartos rodiklis	Skirtumas
Elektrėnų VB	0,81	1,2	-0,39
Vievio MF	0,7	1,26	-0,56
KF	0,7	0,95	-0,25
ESVB	0,74	1,09	-0,35

Fondo apyvarta visame ESVB tinkle ataskaitiniais metais smuko 47 proc. Fondas buvo naudojamas pasyviai dėl COVID-19 sukeltų

8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

2020 m. dokumentai iš fondo apskaitos buvo nurašomi, pripažinus juos nereikalingais arba netinkamais naudoti dėl šių priežasčių:

- ✓ nusidėvėjo ir/ar buvo vartotojų sugadinti;
- ✓ turinio požiūriu tapo neaktualūs;

Nurašyta dokumentų iš viso (fiz. vnt. ir pav.)

(Lyginamoji 2020 m. ir 2019 m. analizė)

	2020 m.		2019 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.
Elektrėnų VB	1368	664	1741	775	-373	-111
Vievio MF	4628	3395	1694	1037	+2934	+2358
KF	3989	447	4468	280	-479	+167
ESVB	9985	779	7903	953	+2082	-174

2020 m. iš viso nurašyta 9985 fiz. vnt. dokumentų, t.y. 26,4 proc. daugiau nei 2019 m. Pagal nurašymo priežastis susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai sudaro 61,8 proc. , praradę aktualumą – 38,2 proc. . Knygų ir kitų dokumentų be periodikos 2020 m. nurašyta 6561 fiz. vnt. 770 pavadinimų, t. y. 20,3 proc. daugiau nei praėjusiais metais, iš jų:

- ✓ susidėvėję, sugadinti – 6175 fiz. vnt.;
- ✓ praradę aktualumą – 386 fiz. vnt.;

Kiekvienais metais stengiamės nurašyti dokumentų ne daugiau nei jų buvo gauta per kalendorinius metus. Tačiau 2020 metais pradėjus daryti patikrinimą Vievio miesto filiale, kuriame rasta daug nurašymui skirtų dokumentų, buvo nurašyta 155 fiz. vnt. dokumentų daugiau nei jų buvo gauta.

9. Dokumentų fondo apsauga

Stengiamės, kad ESVB fondai būtų tikrinami vadovaujantis LR Kultūros ministro įsakymu „Dėl bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patikrinimo“. Bibliotekose, kurių dokumentų fondas neviršija 15 tūkst. fiz. vnt. (visi kaimo filialai) fondo patikrinimas daromas kas 5-7 metai, bibliotekose, turinčiose 15–50 tūkstančių fizinių vienetų fondus (Vievio filialas) – kas 10–15 metų; turinčiose 50–100 tūkstančių (Elektrėnų centrinė biblioteka) – kas 15–20 metų; Taip pat fondai visada yra tikrinimai pasikeitus atsakingam asmeniui.

Biblioteka	Paskutinio fondo patikrinimo data
Elektrėnų VB	2015 m.
Abromiškių KF	2016 m.
Balceriškių KF	2011 m.
Beižionių KF	2015 m.
Gilučių KF	2015 m.
Jagėlonių KF	2018 m.
Kazokiškių KF	2016 m.
Kietaviškių KF	2009 m.
Pakalniškių KF	2016 m.
Pastrėvio KF	2015 m.
Semeliškių KF	2014 m.
Vievio MF	Pradėtas 2020 m.

Ataskaitiniais metais fondo patikrinimas buvo pradėtas Vievio miesto filiale, jį įtakojo kelios priežastys: patikrinimas turėjo būti atliktas vadovaujantis Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais (suėjo 15 metų terminas), keitėsi Vievio miesto filialo vedėjas, biblioteka kėlėsi į naujas patalpas. Planuojame kitais metais fondo patikrinimą daryti Kietaviškių, Balceriškių ir Semeliškių bibliotekose.

10. RFID technologijų panaudojimas fondui tikrinti

Nuo 2009 m. Elektrėnų VB įdiegtos dokumentų išdavimo/grąžinimo savitarną ir apsaugą užtikrinančios technologijos: radijo dažnio indentifikavimo (RFID) ir elektromagnetinė (EM). Dokumentų apsaugai pastatyti varteliai apsaugantys nuo neišduotų leidinių išsinešimo.

11. Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje

Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje priklauso nuo finansavimo bei bibliotekos rėmėjų paieškos. Per pastaruosius penkerius metus bibliotekos fondas vidutiniškai

atsinaujina 5,6 proc. Kultūros ministerijos skiriamos lėšos fondų komplektavimui kiekvienais metais po truputį didėja, tačiau ir knygos nuolat brangsta, todėl pasiekti aukštesnį fondų atsinaujinimo rezultatą nepavyksta, nors ataskaitiniais metais fondo atsinaujinimo procentas buvo 5,8 (3,6 proc. didesnis už vidurkį), nes buvo gautas papildomas finansavimas iš KM. Per ataskaitinius metus, bibliotekos rėmėjai - leidyklos ir autoriai taip pat prisidėjo prie leidinių atnaujinimo bibliotekose, bibliotekai dovanavo 699 fiz. vnt. knygų už 1842,71 Eur.

12. Vartotojų negrąžintų dokumentų išieškojimo būdai, šio darbo rezultatai, problemos

LIBIS programa skolininkams, kurie yra nurodę savo el. pašto adresą automatiškai siunčia priminimus apie negrąžintus leidinius. Tačiau ne visi skaitytojai turi arba yra nurodę savo el. pašto adresus, todėl likusiems reikia skambinti telefonu. Dažnai pasitaiko, kad skaitytojų telefonai yra pasikeitę, tokiais atvejais kai skaitytojo negalima pasiekti nei telefonu nei el. paštu, pranešimus apie negrąžintus leidinius metam į pašto dėžutę.

ESVB dažniausiai naudojami šie negrąžintų dokumentų išieškojimo būdai:

- ✓ skambučiai telefonu,
- ✓ elektroniniai priminimo laiškai,
- ✓ pranešimų įteikimas skaitytojo nurodytu gyvenamosios vietos adresu.

Problemoms: kartais skaitytojai yra nepasiekiami jų nurodytais kontaktais.

13. Dokumentų skaitmeniniam

Elektrėnų viešoji biblioteka neturi skaitmeninimui skirto įrenginio, todėl naudojami Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus bibliotekos teikiamomis paslaugomis. Per ataskaitinius metus suskaitmeninti 6 dokumentai : 1 lankstinukas, 1 mašinraštis, 2 knygelės minkštais viršeliais (1905 ir 1928 m. leidimo), 1 knyga kietais viršeliais (1841 m. leidimo), 1 fotonuotrauka.

Ankstesniaisiais metais dokumentai nebuvo skaitmeninami.

VIII. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

1. Tyrimai

Elektrėnų SVB 2020 metais dalyvavo šiuose respublikiniuose/regioniniuose tyrimuose:

- ✓ Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos skaitmeninimo paslaugų poreikio tyrimas;
- ✓ Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos pasitenkinimo skaitmeninėmis paslaugomis tyrimas;
- ✓ KM prašymu pildyta 2019 m. bibliotekos resursų, visuomenei teikiamų paslaugų bei veiklų lentelė;
- ✓ AMB tyrimas „Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos specialistų profesinės kompetencijos ugdymo ir metodinės pagalbos poreikiai“.

2. Metodinė veikla

Metodinės veiklos tikslas – kelti bibliotekininkų profesines kompetencijas, skatinti jų kūrybiškumą, organizuoti praktinę pagalbą filialų darbuotojams. Pagrindinės kryptys išlieka tos pačios, kaip ankstesniais metais, tai: bibliotekos dokumentų ruošimas, filialų veiklos organizavimas, patikra ir praktinės pagalbos teikimas, mokomųjų seminarų, bibliotekininkų pasitarimų, bibliotekos procesų tobulinimas ir naujų technologijų diegimas, bibliotekų veiklos apibendrinimas, projektinė veikla.

Elektrėnų VB specialistai teikė metodinę ir praktinę pagalbą filialų darbuotojams fondų patikros, dokumentų nurašymo, kraštotyrinės veiklos, klasifikacijos keitimo pagal naujas UDK lenteles, dokumentų parodų rengimo ir kitais bibliotekinės veiklos klausimais, konsultavo filialų bibliotekininkus, mokė naujai priimtus darbuotojus, telefonu, el. paštu bei išvykų į filialus metu. Seminaro metu ir nuvykus į filialus, bibliotekininkai buvo supažindinti su naujais bibliotekos norminiais dokumentais.

2020 metais, Vievio miesto filialui keliantis į naujas patalpas, buvo patikrintas bibliotekos dokumentų fondas. Persikėlus į naujas patalpas, filialo darbuotojai konsultuoti fondo išdėstymo suaugusiųjų abonemente ir vaikų erdvėje klausimais. Į filialą keletą savaitių kasdien vyko ESVB specialistai (dokumentų komplektavimo, skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros skyrių specialistai, metodininkas, konsultavę fondo patikros, atrankos nurašymui bei dokumentų nurašymo klausimais.

Per ataskaitinius metus parengta metodinė medžiaga:

- ✓ „Elektrėnų krašto žymių datų kalendorius 2020 metams“;
- ✓ „Kraštiečių kalendorius“;
- ✓ rekomendacija darbuotojams apie dokumentų parodų rengimą;
- ✓ „Atmintinų datų kalendorius 2021 metams“;
- ✓ analizinius įrašus kuriantiems darbuotojams bei teikta pagalba kt. klausimais.

2020 metais buvo mokyti nauji 2 darbuotojai: darbuotoja, pradėjusi dirbti Skaitytojų aptarnavimo skyriuje vyr. bibliografės pareigose buvo apmokyta kurti analizinius įrašus kūrimo, supažindinta su kraštotyros fondo specifika, kraštiečių kalendoriumi, mokyta dirbti LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posisteme, Skaitytojų registracijos, Aptarnavimo apskaitos, Eksperto posistemėmis; darbuotoja, pradėjusi dirbti Metodikos ir komunikacijos skyriuje buvo supažindinta su bibliotekos svetainės administravimu bei darbu su socialiniais tinklais.

IX. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

1. Bibliotekos organizacinė struktūra

2020 m. rugpjūčio 13 d. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu NR. P-3.1.- 48 buvo patvirtinta nauja ESVB struktūra, kuri įsigaliojo nuo 2020-10-01 su šiais centrinės bibliotekos skyriais:

- ✓ Metodikos ir komunikacijos skyrius;
- ✓ Dokumentų komplektavimo skyrius;
- ✓ Infrastruktūros skyrius;
- ✓ Skaitytojų aptarnavimo skyrius;
- ✓ Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius;

ESVB filialų skaičius liko nepakitęs, tačiau atsirado 2 nauji skyriai centrinėje bibliotekoje: Metodikos ir komunikacijos bei Infrastruktūros. Skyriai buvo sukurti dėl veiklos optimizavimo, daugiau dėmesio skirta komunikacijai bei bibliotekų ir jų teikiamų paslaugų viešinimui. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje papildomai buvo sukurta nauja edukatoriaus pareigybė, skirta vaikų ir jaunimo edukacijoms organizuoti.

2. Skyrių funkcinė atsakomybė

Metodikos ir komunikacijos skyrius. Skyrius inicijuoja informacijos teikimą visuomenei, įstaigoms, organizacijoms, žiniasklaidai; pristato Bibliotekos vykdomą veiklą per įvairias komunikacines priemones; administruoja Bibliotekos pagrindinius socialinius tinklus, Bibliotekos svetainę; kaupia informaciją apie Bibliotekos komunikacinę veiklą – įgyvendinamas programas, projektus, renginius, parodas, paminėjimus žiniasklaidoje; pagal kompetenciją rengia pranešimus spaudai, pristatomuosius straipsnius, kuria kitokio pobūdžio turinį Bibliotekos interneto svetainei, socialinės komunikacijos kanalams; analizuoja ir stebi Bibliotekos veiklos pokyčius, numato komunikacijos plėtros tendencijas, teikia pasiūlymus ir rekomendacijas Bibliotekos veiklos tobulinimo klausimais; organizuoja naujausių su bibliotekos veikla susijusių dokumentų ir metodinių rekomendacijų bei profesinės literatūros apžvalgas; organizuoja metodines išvykas į struktūrinius teritorinius padalinius, teikia rekomendacijas veiklos tobulinimo bei darbo organizavimo klausimais, prižiūri, kaip jos įgyvendinamos.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius. Skyrius skirtas kaupti spaudinius ir kitus Vaikų ir literatūros skyriaus dokumentus. Registruoti, aptarnauti, atlikti informacines paieškas pagal vartotojų užklausas vaikams iki 14 metų amžiaus, taip pat 15-16 metų paaugliams bei suaugusiems skaitytojams, besidomintiems vaikų literatūra. Rengti parodas, organizuoti kultūrinius, švietėjiškus renginius, skirtus žinių, kultūros ir informacijos sklaidai. Organizuoti ir vykdyti edukacijas vaikams nuo ikimokyklinukų iki 14 metų amžiaus, taip pat 15-16 metų paaugliams. Plėsti gyventojų vaikų prieigos prie interneto galimybes, gerinti jų kompiuterinį raštingumą, mokyti naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu ir duomenų bazėmis. Ieškoti bendradarbiavimo formų su švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kitomis bibliotekomis. Skleisti informaciją apie Vaikų ir jaunimo literatūros skyrių, jame teikiamas paslaugas populiarinti skyriaus veiklą.

Dokumentų komplektavimo skyrius. Skyrius skirtas formuoti bibliotekos dokumentų fondo struktūrą, atsižvelgiant į savivaldybės istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą. Užtikrinti racionalų bibliotekos turimų lėšų panaudojimą naujiems dokumentams įsigyti. Skyrius atsakingas už bibliotekų fondų struktūrą, formavimą, apskaitą,

saugojimą, naujų dokumentų tvarkymą, sisteminimą ir paskirstymą struktūriniais padaliniais.

Infrastruktūros skyrius. Skyriaus paskirtis užtikrinti, kad visos bibliotekos darbui reikalingos priemonės ir aplinka būtų tinkama, t.y. aprūpinti bibliotekas ūkinėmis, kanceliariinėmis bei kitomis prekėmis bei inventoriumi, užtikrinti inventoriaus funkcionalumą. Rūpintis ir užtikrinti tinkamą darbų ir sveikatos, priešgaisrinę ir civilinę saugą. Organizuoti ir užtikrinti tarnybinio automobilio priežiūrą. Organizuoti ESVB turto apsaugą. Organizuoti ir pagal galimybes atlikti einamąjį ESVB patalpų remontą. Vykdyti LBIS administravimą ir priežiūrą. vykdo internetinių svetainių funkcionalumą, diegimą ir priežiūrą.

Skaitytojų aptarnavimo skyrius. Kaupti spaudinius ir kitus dokumentus, skirtus suaugusiems skaitytojams, atnaujinant fondus, tvarkyti, apskaityti ir saugoti, nurašyti iš dokumentų fondo praradusius, aktualumą, susidėvėjusius leidinius. Užtikrinti kvalifikuotą ir efektyvų vartotojų aptarnavimą bibliotekoje, bendradarbiaujant su kitais bibliotekos struktūriniais padaliniais, įgyvendinti inovatyvius sprendimus, gerinant Bibliotekos paslaugų kokybę, skatinant vartotojų kultūrinį raštingumą, kūrybingumą ir mokymąsi visą gyvenimą. Vykdyti vartotojų registravimo, informavimo ir apskaitos kontrolę. Organizuoti informacinį vartotojų aptarnavimą. Skolinti dokumentus, kontroliuoti jų grąžinimo terminus. Organizuoti tyrimus susijusius su vartotojų poreikiais. Teikti TBA paslaugas. Teikti metodinę pagalbą padaliniais. Teikti paslaugas regos ar kitą negalią turintiems asmenims, bendradarbiauja su Lietuvos aklųjų biblioteka. Kaupti ir saugoti kraštotyros spaudinių fondą, rengti kraštotyros darbus. Rengti tradicines bei virtualias parodas.

3. Bendroji darbuotojų charakteristika

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekininkai, įgiję turintys bibliotekininkystės ar informacijos mokslų srities išsilavinimą	Profesionalūs bibliotekininkai dirbantys ne visą dieną
Elektrėnų VB	29	17	10	0
Vievio MF	5	3	2	0
KF	10	10	3	0
ESVB	44	30	13	0

ESVB dirba 44 darbuotojai (47 etatai), iš jų 30 bibliotekininkų. 43 proc. dirbančiųjų bibliotekininkų yra įgiję bibliotekininkystės ar informacijos mokslų srities išsilavinimą, likę 57 proc. darbui reikalingus įgūdžius yra įgiję dirbdami. Visi bibliotekininkai, tiek dirbantys centrinėje bibliotekoje, tiek ir filialuose dirba pilnu etatu.

2020 m. vyko darbuotojų kaita, net su 7 ESVB darbuotojais buvo nutrauktos darbo sutartys, 2 iš šių darbuotojų dirbo pagal terminuotą darbo sutartį – kūrikais Jagėlonių ir Abromiškių kaimo filialuose. Likę 5 iš darbo išėjo savo noru dėl asmeninių priežasčių.

2020 m. įvykę struktūros pokyčiai padiktavo ir naują darbo tvarką bei atsakomybes. Visi kaimo filialų darbuotojai, Vievio miesto filialo vedėjas, centrinės bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėjas bei Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus vedėjas po struktūros pakeitimo tapo tiesiogiai pavaldūs bibliotekos direktoriaus pavadootojui (iki struktūros pokyčių buvo pavaldūs direktoriui). Valytojai, vairuotojas, dailininkas-interjero dizaineris,

bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius, kompiuterinės įrangos derintojas, administracinio pastato budėtojai tapo tiesiogiai pavaldūs Infrastruktūros skyriaus vedėjui (iki struktūros pokyčių buvo pavaldūs direktoriui). Buvo sukurtos naujos pareigybės priklausančios Metodikos ir komunikacijos skyriui: Metodikos ir komunikacijos skyriaus vedėjas, Metodikos ir komunikacijos skyriaus informacijos specialistas, Metodikos ir komunikacijos skyriaus kultūrinių veiklų koordinatorius ir organizatorius, Metodikos ir komunikacijos skyriaus kultūrinių renginių organizatorius.

Struktūros pokyčiai optimaliau paskirstė darbus bei atsakomybes, iki jų dauguma ESVB darbuotojų buvo tiesiogiai pavaldūs direktoriui, kas lėmė neproporcingai didelį darbo krūvį bei atsakomybę, įvykus pokyčiams dalis atsakomybių bei darbų buvo perskirstyti direktoriaus pavaduotojui bei skyrių vadovams.

Darbuotojų išsilavinimas

	Auštasis	% su aukštesniu išsilavinimu	Aukštesnis	% su aukštesniu išsilavinimu	Kitas	% su kitu išsilavinimu
Elektrėnų VB	11	38	12	41	6	21
Vievio MF	3	60	1	20	1	20
KF	2	20	7	70	1	10
ESVB	17	36	20	45	8	18

Miesto bibliotekose daugiau darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą nei dirbančių kaimo filialuose. 2020 m. darbuotojų kaita kaimo filialuose nevyko, tačiau iš patirties žinome, kad rasti aukštos kvalifikacijos darbuotoją darbui kaimo filiale yra sudėtinga. 2020 m. vyko konkursas į Vievio miesto bibliotekos vedėjo pareigas, jį laimėjo aukštąjį išsilavinimą bei darbo patirtį kultūros srityje turinti kandidatė.

Darbuotojų profesionalumo ugdymas

	Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją skaičius	Kiek kartų kėlė kvalifikaciją iš viso	Vidutinis kvalifikacijos kėlimo kartų skaičius
Elektrėnų VB	17	41	2,4
Vievio MF	4	19	4,7
KF	10	18	1,8
ESVB	31	78	2,5

Darbuotojai, kurių funkcijos apima skaitytojų aptarnavimą dalyvavo mokymuose bei seminaruose apie vaikų ir paauglių literatūrą, biblioterapijos galimybes ir pan. Dauguma ESVB darbuotojų mokėsi kompiuterinio raštingumo, susipažino su nuotolinio darbo įrankiais bei elektroninėmis paslaugomis. Metodikos ir komunikacijos skyriaus darbuotojai išklaušė Komunikacijos socialiniuose tinkluose seminarą. Bibliografė, dirbanti su krašto paveldo dokumentais išklaušė seminarą „Dokumentinis regiono paveldas: bibliotekų galimybės“. Duomenų apsaugos specialistas dalyvavo seminare apie autorių teises ir pan.

Bibliotekoje skatiname darbuotojus kelti savo kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose seminaruose bei mokymuose, kadangi tai tiesiogiai įtakoja darbo kokybę, suteikia naujų galimybių profesinėje srityje. Darbuotojus su darbo naujovėmis supažindiname metodiniuose susirinkimuose. 2020 m. buvo organizuotas 1 darbuotojų susirinkimas, jame aptarti aktualūs darbo klausimai, darbo naujovės, analizuoti bibliotekų veiklos rodikliai, padėtis padaliniuose, dalintasi bibliotekų veiklų sėkmėmis ir problemomis

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

	Bibliotekininkų, aptarnaujančių skaitytojus skaičius	Vartotojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui	Lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui	Išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui
Elektrėnų VB	9	411	3263	5294
Vievio MF	3	406	4553	6156
KF	10	195	3306	6008
ESVB	22	312	3458	5736

Vidutiniškai 1 ESVB skaitytojus ir vartotojus aptarnaujantis darbuotojas per 2020 m. aptarnavo 3458 lankytojus, išdavė 5736 dokumentus, lyginant su 2019 m. darbo krūvis išduodant leidinius sumažėjo 40 proc. Tai įtakojo karantino sukelti ribojimai bibliotekų veiklai, tačiau karantino metu šiems darbuotojams buvo sukurtos kitos darbo užduotys, daugiau dėmesio buvo skirta nuotolinėms veikloms, naujų virtualių parodų kūrimui, bibliotekos bei jos veiklų viešinimui.

X. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

2020 m. Kietaviškių kaimo filiale buvo užbaigtas patalpų remontas, visas bibliotekos fondas perkeltas į naujas knygų lentynas. Remonto darbus organizavo Elektrėnų savivaldybė, lentynas atnaujino ESVB už biudžeto lėšas.

2020 m. Vievio miesto biblioteka iš senų patalpų išsikėlė į naujos statybos pastatą, adresu Trakų g. 7, Vievis. Nauju pastatu Vievio biblioteka dalinsis su Vievio kultūros centru. Biblioteka įsikūrė pirmame pastato aukšte. Vievio miesto bibliotekos atidarymas planuojamas 2021 m.

2020 m. Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu ESVB buvo nupirkta 2017 m. pagamintas keleivinis lengvasis automobilis Renault Trafic už 14 tūkst. Eur. Automobilis bus naudojamas logistikai, darbuotojų vežimui į seminarus, ateityje planuojame juo aptarnauti nutolusius savivaldybės gyventojus.

ESVB bibliotekos yra pilnai kompiuterizuotos, visos darbuotojams ir vartotojams skirtos kompiuterinės darbo vietos yra pajungtos prie interneto, kiekvienoje bibliotekoje veikia nemokamas WIFI. 2020 m. visiškai atsisakėme laidinio telefono ryšio ir perėjome prie mobilaus.

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
Elektrėnų VB	51	24	27	2
Vievio MF	12	8	4	1
KF	60	50	10	10
ESVB	123	82	41	13

Kiekvienas kaimo filialas vidutiniškai turi po 5 lankytojams skirtus kompiuterius bei 1 multifunkcinį įrenginį. Vievio miesto filiale yra 8 lankytojams skirti kompiuteriai, Elektrėnų bibliotekoje – 24 iš kurių 8 skirti vaikams. Vaikams prie kompiuterių leidžiama praleisti ne daugiau 2 valandų, kas valandą darant 15 min. pertrauką.

2020 m. projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka buvo atnaujinti visi vartotojams skirti kompiuteriai, kiekviena bibliotekai naudotis buvo suteiktas skaitmeninis vaizdo projektorius.

XI. FINANSAVIMAS

1. Biudžetas

2020 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos išlaidos sudarė 709415,9 Eur (17 proc. daugiau nei 2019 m.). Išlaidų padidėjimas susijęs su augančiomis komunalinių mokesčių kainomis, minimalios algos kilimu, algos kėlimu kultūros ir meno darbuotojams (10 proc.).

Paprastosios išlaidos

	Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti (Eur.)				Sklypas, pastatai	Automatizacijai	Kitos išlaidos
		Iš viso	Knygos	Periodikai	Kitiems dokumentams			
ESVB	584892,3	48296,1	39668,2	7820,1	807,8	-	2520	73707,5

Išlaidos darbo užmokesčiui, lyginant su 2019 m. padidėjo 19 proc., tačiau vidutinis 1 darbuotojo darbo užmokestis neatskaičius mokesčių – 1037 Eur, vis dar gerokai mažesnis nei vidutis atlyginimas Lietuvoje.

Pajamos ir finansavimas

	Biudžeto lėšos (Eur.)				Už mokamas paslaugas	Parama	Programų, projektų lėšos
	Iš LR Kultūros ministerijos knygoms	Iš savivaldybės VISO	Iš savivaldybės knygoms	Iš savivaldybės periodikai			
ESVB	40476	666130	306,7	7820,1	3500	-	42127

2020 m. LR kultūros ministerija knygoms įsigyti skyrė 40476 Eur, iš kurių 17177 Eur buvo suteikti papildomai dėl pasaulį užvaldžiusios pandemijos. 2020 m. iš KM gavome dvigubai daugiau lėšų lyginant su 2019 m.

2020 m. LR kultūros ministerijos lėšos knygoms įsigyti, skirtos vienam savivaldybės gyventojui – 1,68 Eur (dvigubai daugiau nei 2019 m.)

LR kultūros ministerijos lėšos knygoms įsigyti, skirtos vienam registruotam bibliotekos vartotojui – 5,86 Eur.

2. Išlaidos dokumentams įsigyti

2020 m. dokumentų įsigijimui panaudota 53686,93. Eur (2019 m. – 43787,12 Eur). Iš jų:
 ✓ Kultūros ministerijos lėšos spaudiniams įsigyti – 40476 Eur. (2019 m. 20099,00 Eur.),

- ✓ Savivaldybės lėšos – 8126,8 Eur (2019 m. – 11049,89 Eur),
- ✓ kitos lėšos (pinigine išraiška įvertinti fizinių ir juridinių asmenų dovanoti leidiniai, Kultūros tarybos projektų leidiniai) – 5084,20 Eur (2019 m. – 12638,23 Eur).

83 proc. visų lėšų (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta knygų įsigijimui, 14,6 proc. skirta periodikai, 2,4 proc. – kitiems dokumentams:

- ✓ knygoms – 44550,48 Eur (2019 m. – 34976,40 Eur)
- ✓ periodikai – 7820,07 Eur (2019 m. – 8631,78 Eur)
- ✓ elektroniniams ir kitų laikmenų dokumentams – 96,12 Eur (2019 m. – 165,94 Eur)
- ✓ kitiems dokumentams (trimačiams) – 1220,26 Eur (2019 m. – 13,00 Eur)

2020 m. iš viso vienam savivaldybės gyventojui dokumentų iš visų šaltinių (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta 2,23 Eur (2019 m. – 1,83 Eur). Iš jų:

- ✓ Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 1,68 Eur.
- ✓ savivaldybės lėšų dokumentams įsigyti skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 0,34 Eur.
- ✓ kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 0,21 Eur.

2020 m. iš viso vienam vartotojui dokumentų iš visų šaltinių (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta 7,82 Eur (2019 m. – 5,24 Eur). Iš jų:

- ✓ Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam vartotojui teko 5,89 Eur.
- ✓ savivaldybės lėšų dokumentams įsigyti skirtų lėšų vienam vartotojui teko 1,18 Eur.
- ✓ kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 0,74 Eur.

XII. IŠVADOS

Stiprybės. Bibliotekos atsinaujina, keliasi į naujas patalpas, atsinaujina bibliotekų infrastruktūra, tai turėtų pritraukti į bibliotekas vis daugiau naujų vartotojų. 2020 m. Vievio miesto biblioteka persikėlė į naujas, modernias patalpas; buvo suremontuotos ir atnaujintos Kietaviškių bibliotekos patalpos, pakeisti baldai, lentynos. Projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka ESVB buvo atnaujinti visi vartotojams skirti kompiuteriai.

Bibliotekose dirba kvalifikuoti darbuotojai, nuolat keliantys kvalifikaciją įvairiuose mokymuose ir seminaruose.

Elektrėnų savivaldybės viešųjų bibliotekų tinkle sutelkta 28,47 proc. gyventojų. Visi ESVB kaimo filialai atviri skaitytojams ir vartotojams 8 val. per dieną, 5 dienas per savaitę, visis bibliotekininkai dirba pilnu etatu.

Silpnybės. Sunku motyvuoti bibliotekose dirbančius darbuotojus, jų algos vis dar nesiekia šalies vidurkio, nors kyla minimali alga ir keliami koeficientai kultūros ir meno darbuotojams, bet vis dar nepriartėjama net prie vidutinės algos.

Kai kuriems kaimo filialams tenka per didelę aptarnaujamos teritorijos dalis, labiau nutolusių kaimų gyventojai neturi galimybių pasiekti bibliotekos.

Galimybės. Karantino metu apribojus bibliotekų veiklą, bibliotekos atrado naujas galimybes: dokumentai buvo užsakomi bekontakčiu būdu, per elektroninį katalogą arba telefonu, dauguma bibliotekos paslaugų persikėlė į virtualią erdvę. Renginiai bei susitikimai su skaitytojais buvo organizuojami per Facebook bei ZOOM platformas.

2020 m. pakeista bibliotekos struktūra optimizavo bibliotekos veiklą, proporcingai perskirstė atsakomybes.

Pasinaudojus Lietuvos kultūros tarybos, ESF, Elektrėnų savivaldybės projektine parama kuriamos naujos bibliotekų paslaugos, organizuojami kokybiški renginiai bei užsiėmimai.

Savanorystės pagrindu bibliotekoje kuriamos naujos paslaugos pritraukia į bibliotekas naujų lankytojų.

Naujas bibliotekos automobilis bus naudojamas ne tik logistikai tarp filialų, tikimės ateityje juo bus aptarnaujami ir nutolę nuo bibliotekų gyventojai.

Grėsmės. 2020 m. dėl pasaulinės pandemijos žmonės daug laiko praleido namuose, negalėjo naudotis visomis bibliotekų paslaugomis, jeigu karantinas užsitęs yra grėsmė, kad gyventojai pakeis savo įpročius ir vis mažiau naudosis bibliotekų paslaugomis.

Didėjanti priklausomybė nuo IT ir kompiuterinių žaidimų, mažina skaitymo patrauklumą, lemia šių vartotojų grupių lankomumo mažėjimą.

Dokumentų fondas vis dar atnaujinamas nepakankamai, prie populiariausių knygų susidaro skaitytojų eilės.